

รายงานการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน

Development of Phetchabun Rajabhat University's management model to the ASEAN community

มนัสนันท์ ปิ่นพิทักษ์ และคณะ

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2559

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การพัฒนารูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อการเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน

Development of PhetchabunRajabhat University's management model
to the ASEAN community

มนัสนันท์ ปิ่นพิทักษ์

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

นงลักษณ์ อานี

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ทุนอุดหนุนโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ งบประมาณแผ่นดิน โดยผ่านการพิจารณาจาก

คณะกรรมการบริหารงานวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2559

(ก)

ชื่องานวิจัย	การพัฒนารูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ผู้วิจัย	มนัสนันท์ ปิ่นพิทักษ์
ผู้ร่วมวิจัย	นางลัดกษณ์ อานี
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ปีเสร็จวิจัย2559

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบการบริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยเน้นไปที่รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนการสอน ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยมีความสำคัญและผลกระทบโดยตรงจาก บุคคล 3 ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่ผู้วิจัยได้กำหนดเลือกมา 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร การวิจัยนี้จึงมีประชากรกลุ่มเป้าหมายประกอบไปด้วย การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร (key informant) และมีการสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group) ที่เลือกมา 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร วิจัยดังกล่าวนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลจะเป็นการสัมภาษณ์แบบ เจาะเจาะจง (indept interview) โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่ได้นำมาวิเคราะห์บรรยายเชิงพรรณนาให้เห็นแนวความคิดการพัฒนาของแต่ละกลุ่มและนำมาสร้างรูปแบบการพัฒนา และจากการที่ผู้วิจัยจะสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากทุกฝ่ายที่ได้ทำการสัมภาษณ์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ได้ผลการวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาแบบการบริหารจัดการเรียนการสอน คือ 1.แนวทางการพัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพเป็นมืออาชีพ 2.แนวทางการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานอาเซียนและ 3.แนวทางการพัฒนาสายสนับสนุนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมบุคคลในข้อ 1 และ 2 อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : การพัฒนา,รูปแบบการบริหาร

Title Development of PhetchabunRajabhat University's management model to the ASEAN community

Researcher MarnusnanPinpitak

Co-Researcher NonglakArnee

Department Law
Faculty of Humanities and Social Sciences
PhetchabunRajaphat University

Research Completed Year: 2016

Abstract

This research aims to develop the management model of PhetchabunRajabhat University. The researcher focuses on the teaching management system because the form of teaching and learning management in the university is important and impact directly to the three parties, namely, faculties, students and staffs. The data collection was conducted through in-depth interview with the expert person in teaching and learning management and the University executives. Also, the data was conducted through the focus group of faculties, students and staffs of PhetchabunRajabhat University. The results of Development of PhetchabunRajabhat University's management model to the ASEAN community are as follows: 1. to develop teachers as a professional 2. to develop students having qualification in the ASEAN labor market demand, and 3. to develop staffs having high capacity to support the teacher and students to achieve their goal.

Key Words: Development, Management Model

(ค)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยคำแนะนำต่าง ๆ จากคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลายฝ่าย ที่สละเวลาให้คำแนะนำ คำปรึกษา รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาที่ได้เข้าร่วมเสวนากลุ่ม เป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ความกรุณาแก่ผู้วิจัย จึงขอขอบพระคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้มา ณ ที่นี้ด้วย

มนัสนันท์ ปิ่นพิทักษ์และคณะ

29 มีนาคม 2560

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญตาราง.....	จ
สารบัญรูป.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
1.6 ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.....	7
2.2 แนวทางการพัฒนากาศึกษาในประชาคมอาเซียน.....	9
2.3 แนวทางการพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.....	18

สารบัญ (ต่อ)

	2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
บทที่ 3	วิธีการดำเนินการวิจัย	24
	3.1 กำหนดประชากร	24
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
	3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
	3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	25
บทที่ 4	ผลการวิจัย	26
	4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	35
	5.1 สรุปผลการวิจัย.....	35
	5.1 อภิปรายผล	47
	5.2 ข้อเสนอแนะ.....	52
บรรณานุกรม.....		55

(จ)

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก.....	58
ภาคผนวก ก(รูปภาพการเสวนากลุ่ม).....	59
ประวัติคณะผู้วิจัย	65

(ช)

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ด้านหลักสูตร	29
2	ด้านภาษา	30
3	ด้านวัฒนธรรม	31
4	ด้านบริบทนักศึกษา	32
5	ด้านพัฒนาอาจารย์	33
6	ด้านบุคลากร	34

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) เรื่องยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมมีแนวคิดให้ประเทศมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศอาเซียนเพื่อพัฒนาสังคมในที่นี้ผู้วิจัยหมายถึงสังคมในสถาบันการศึกษาซึ่งปัจจุบันสถาบันการศึกษาควรมีรูปแบบการบริหารที่เป็นรูปธรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างแท้จริง อีกทั้ง นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)กล่าวไว้ในยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม กลยุทธ์การวิจัยที่ 6 พัฒนาขีดสมรรถนะ และศักยภาพของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนและการบริหารรัฐกิจบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลเรื่องแผนงานวิจัยเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการบริหารรัฐกิจที่มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลแสดงให้เห็นว่าสถาบันการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐยังต้องพัฒนาเกี่ยวกับนโยบายเพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการบริหารเพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นที่ยอมรับซึ่งสอดคล้องของกับนโยบายรัฐบาลเรื่องการส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community : AC) ประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมกล่าวคือ 1) ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community : APSC) มุ่งส่งเสริมความร่วมมือในการการเมืองและความมั่นคง เพื่อเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาคเพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และสามารถแก้ไขปัญหาและความขัดแย้งโดยสันติวิธี 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน (Single Market and Single Production Base) รวมถึงการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียนและพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค 3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community) มุ่งหวังประโยชน์จากการรวมตัว เพื่อให้ประชาชนมีการอยู่ดีกินดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียว โดยมีความร่วมมือเฉพาะด้านโดย

มุ่งหวังเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปันแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนให้ความสำคัญต่อการบูรณาการการศึกษาเข้ากับวาระของอาเซียนด้านการพัฒนาและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยเข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึง การส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่ปฐมวัย และการปลูกฝังเรื่องของอาเซียนในกลุ่มเยาวชนผ่านการศึกษาและกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์อาเซียน(สถาบันดำรงราชานุภาพ,ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC : ASEAN Economic Community,2554) รายละเอียดปรากฏในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ณ วันที่ 23-25 ตุลาคม พ.ศ.2552 ที่จังหวัดเพชรบุรี และที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มีการลงนามรับรองเอกสาร 43 ฉบับ เป้าหมายหลักคือเตรียมความพร้อมสำหรับการรวมตัวกันเป็นประชาคม โดยมุ่งเป้าไปที่ทำให้การศึกษาการพัฒนาประชากร เพื่อให้การรวมตัวกันเป็นไปได้อย่างดี มีการวางแผนงานสำหรับการเชื่อมต่อเครือข่ายคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานและให้ความสำคัญกับการป้องกันภัยธรรมชาติและการฟื้นฟูหลังเกิดภัยธรรมชาติขึ้น (พัชร นิยมศิลป์,การประชุมสุดยอดอาเซียน,สถาบันพระปกเกล้า)

บทบาทของภาคการศึกษาในเสาสังคมและวัฒนธรรมมีสาระสำคัญได้แก่ ประการแรก การพัฒนาเนื้อหาสาระร่วมในเรื่องอาเซียนสำหรับโรงเรียนเพื่อใช้อ้างอิงสำหรับการฝึกอบรมและการสอนของครูอาจารย์ประการที่สองคือเสนอให้มีหลักสูตรปริญญาด้านศิลปวัฒนธรรมอาเซียนในมหาวิทยาลัยประการที่สามคือเสนอให้มีภาษาประจำชาติอาเซียนให้เป็นภาษาต่างประเทศวิชาเลือกในโรงเรียนประการที่สี่ให้มีการสนับสนุนโครงการระดับภูมิภาคที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้แก่เยาวชนประการที่ห้าสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีพในประเทศสมาชิกอาเซียนโดยการสนับสนุนการศึกษาสำหรับทุกคนประการ สุดท้ายจึงให้มีการประชุมวิจัยทางด้านการศึกษาอาเซียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการศึกษาวิจัยและพัฒนาในภูมิภาคให้เป็นเวทีสำหรับนักวิจัยจากประเทศสมาชิกเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองในประเด็นและเรื่องที่เกี่ยวข้องของภูมิภาค(กระทรวงศึกษาธิการ, การศึกษา: การสร้างประชาคมอาเซียน 2558) ประกอบกับแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาอาเซียน + 3 (ระหว่างปี 2553 - 2560) ที่มีความร่วมมือด้านการศึกษา 6 ประการคือ 1)การส่งเสริมให้มีการลงทุนด้านการศึกษาและการฝึกอบรมแก่เด็กและเยาวชนทุกระดับ การพัฒนาคุณภาพสถาบันการศึกษา2)การส่งเสริมความร่วมมือ การสร้างเครือข่าย การวิจัยและพัฒนาระหว่างสถาบันและหน่วยงานต่างๆ ด้านการศึกษา3) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพิ่มการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัย โดยใช้เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน และส่งเสริมการถ่ายโอนหน่วยกิตระหว่างมหาวิทยาลัย 4) การสนับสนุนกิจกรรมด้านการวิจัยและการแลกเปลี่ยนทุนและนักวิชาการในประเทศอาเซียน + 3 ที่มีความสนใจในการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศดังกล่าว 5) การสร้างความพยายามในการเร่งรัดการออกวีซ่าให้นักเรียนและนักวิชาการของประเทศสมาชิกอาเซียนซึ่งเดินทางไปประเทศดังกล่าวเพื่อประโยชน์ด้านวิชาการ 6) การปลูกฝังเอกลักษณ์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยการส่งเสริมเกี่ยวกับการศึกษาอาเซียนและการศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในภูมิภาค(สมบัติ

สุวรรณพิทักษ์,บทบาทประเทศไทยในโลก : นโยบายด้านการศึกษา)จะเห็นได้ว่าประชาคมอาเซียนให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมากเพราะการศึกษาสร้างประชาคมนั่นเอง

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาลบปีที่ 11 (2555-2559) มีวิสัยทัศน์ว่า“อุดมศึกษาเป็นแหล่งองค์ความรู้และพัฒนากำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน สร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11(พ.ศ.2555-2559) บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีบทบาทสูงในสังคมประชาคมอาเซียนและมุ่งสู่คุณภาพอุดมศึกษาระดับนานาชาติ”และมียุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ คือ “LEGS” STRATEGYซึ่งL = Leader of Change Management for Quality Education (All for Quality Educationand Quality Education at All) คือการเปลี่ยนระบบการนำองค์กรให้ขับเคลื่อนอุดมศึกษาแบบองค์รวมE = Educator Professional คือพัฒนาอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ และพัฒนาผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพให้เป็นอาจารย์G = Graduated with Quality and Social Responsibility คือยกระดับคุณภาพบัณฑิตอย่างก้าวกระโดดS = Satang Utilization คือปฏิรูปการบริหารการเงินอุดมศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา,แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาลบปีที่ 11 (2555-2559),2556)

เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาลบปีที่ 11 (2555-2559) ข้างต้นมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์จึงกำหนดแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2555-2559 ในยุทธศาสตร์ที่ 7 ว่า การพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็นประชาคมอาเซียนและความเป็นสากลพร้อมทั้งกำหนดนโยบายด้านการบริหารไว้ในข้อ 9 มีสาระสำคัญว่า ด้านการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนและสากลของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์นั้นมีนโยบายดังนี้1) เร่งรัดการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถในด้านภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียนและสากล2) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นสากลและสอดคล้องกับความต้องการในการเรียนรู้ในประชาคมอาเซียน 3) ส่งเสริมให้มีหน่วยงานดูแลด้านอาเซียนศึกษา เพื่อเป็นสถานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้แก่นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัยและบุคลากรทุกภาคส่วนในสังคม 4) ส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของอาเซียนทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม 5) ส่งเสริมให้มีการสร้างความสัมพันธ์ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรต่างประเทศ (มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์,นโยบายการบริหาร)

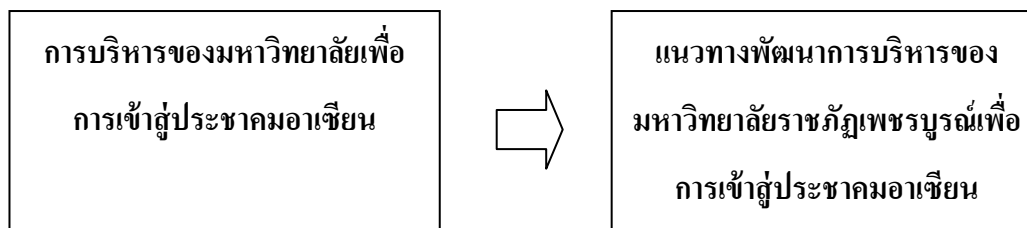
อย่างไรก็ดี แม้ว่าประชาคมอาเซียนจะมีการรวมตัวกันมาตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ก็ตาม แต่จนถึงปัจจุบัน รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนก็ยังไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2555-2559 และนโยบายด้านการบริหารข้างต้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรพัฒนารูปแบบด้านการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ด้วยการหาแนวทางการพัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพเป็นมืออาชีพการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานในประชาคมอาเซียนและการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการให้มีศักยภาพในการส่งเสริมงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

1) กรอบแนวคิดโครงการวิจัย

ซึ่งการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลจะเป็นการสัมภาษณ์แบบ เจาะเจาะจง (indept interview) ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร (key infomant) และแบบสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group) ที่เลือกมา 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่ได้ นำมาวิเคราะห์บรรยายเชิงพรรณนาให้เห็นแนวคิดการพัฒนาของแต่ละกลุ่มและนำมาสร้างรูปแบบการพัฒนาต่อไป

1.ศึกษาเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัย ผลงานการค้นคว้าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ศึกษารูปแบบของการสร้าง เครื่องมือเพื่อการวิจัย

2.สัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร (key infomant) และแบบสัมภาษณ์ กลุ่ม (focus group) ที่เลือกมา 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร ดังนี้

1.การกำหนดประชากร

เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร (key infomant) และแบบ สัมภาษณ์กลุ่ม (focus group) ที่เลือกมา 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรที่ได้มาจากการ พิจารณาเลือกแบบเจาะจง(Purpose Sampling)โดยเป็นผู้มีความรอบรู้ หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 30 คน

2.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร (key informant) และแบบสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group) ที่เลือกมา 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร (key informant) และแบบสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group) ที่เลือกมา 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร มาทำการวิเคราะห์โดยการแบ่งกลุ่มวิเคราะห์และบรรยายสรุปเป็นเชิงพรรณนา

1.4ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยศึกษามุ่งเน้นเฉพาะรูปแบบการพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ใน 3 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ ด้านการพัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพเป็นมืออาชีพการพัฒนาให้นักศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานในประชาคมอาเซียนและการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมงานอาจารย์และนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยการเลือกจากกลุ่มตัวอย่าง คือ คณาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการแล้วนำมาสนทนากลุ่ม (focus group) เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มแล้วนำมาวิเคราะห์บรรยายเชิงพรรณนาให้เห็นแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ของแต่ละกลุ่มแล้วนำมาสร้างรูปแบบการบริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“รูปแบบการบริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์” หมายถึง แนวทางการพัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพเป็นมืออาชีพ การพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานในประชาคมอาเซียน และการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมงานอาจารย์และนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

“คณาจารย์” หมายถึง ผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

“บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ” หมายถึง บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ทำหน้าที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และงานทำนุบำรุงส่งเสริมกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้รูปแบบการบริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาลฉบับที่ 11 (2555-2559) กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า“อุดมศึกษาเป็นแหล่งองค์ความรู้และพัฒนากำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน สร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11(พ.ศ.2555-2559) บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีบทบาทสูงในสังคมประชาคมอาเซียนและมุ่งสู่คุณภาพอุดมศึกษาระดับนานาชาติ”และมียุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ คือ “LEGS” STRATEGY ซึ่ง L = Leader of Change Management for Quality Education (All for Quality Education and Quality Education at All) คือการเปลี่ยนระบบการนำองค์กรให้ขับเคลื่อนอุดมศึกษาแบบองค์รวม E = Educator Professional คือพัฒนาอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ และพัฒนาผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพให้เป็นอาจารย์ G = Graduated with Quality and Social Responsibility คือยกระดับคุณภาพบัณฑิตอย่างก้าวกระโดด S = Satang Utilization คือปฏิรูปการบริหารการเงินอุดมศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา,แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาลฉบับที่ 11 (2555-2559), 2556)ดังนั้น การบริหารสถาบันอุดมศึกษาให้บรรลุตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อให้การศึกษาไทยมีบทบาทสูงในสังคมประชาคมอาเซียนได้นั้นจึงต้องมีการพัฒนารูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.1แนวทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

แนวทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่สำคัญปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาลฉบับที่ 11 (2555-2559)โดยมีสาระสำคัญดังนี้

2.1.1แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) เรื่องยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม มีแนวคิดให้ประเทศมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศอาเซียนเพื่อพัฒนาสังคมในที่นี้ผู้วิจัยหมายถึงสังคมในสถาบันการศึกษาซึ่งปัจจุบันสถาบันการศึกษามีรูปแบบการบริหารที่เป็นรูปธรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่

ประชาคมอาเซียนอย่างแท้จริง อีกทั้ง นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) กล่าวไว้ในยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม กลยุทธ์การวิจัยที่ 6 พัฒนาขีดสมรรถนะ และศักยภาพของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนและการบริหารรัฐกิจบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลเรื่องแผนงานวิจัยเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการบริหารรัฐกิจที่มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลแสดงให้เห็นว่าสถาบันการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐยังต้องพัฒนาเกี่ยวกับนโยบายเพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการบริหารเพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นที่ยอมรับซึ่งสอดคล้องของกับนโยบายรัฐบาลเรื่องการส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

2.1.2 แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (2555-2559)

หลังจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเมื่อพ.ศ. 2558 ประเทศไทยต้องปรับตัวเป็นอย่างมาก อาทิ การพัฒนาคนเพื่อตอบสนองตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไป การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎ กติกาต่าง ๆ ของอาเซียน เป็นต้น แต่เนื่องจากมีความแตกต่างของระดับการพัฒนาของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในด้านการแข่งขันกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาของไทยจึงต้องให้ความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (2555-2559), 2556, น.1-2)

(1) ต้องจัดการศึกษาที่เน้นเรื่องภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศในภูมิภาคอาเซียน เพื่อให้คนไทยสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการสร้างโอกาสในการทำงานและดำรงชีพในประเทศสมาชิกอาเซียน

(2) ต้องส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องอาเซียนศึกษาให้มากขึ้น เพื่อให้มีความรู้ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ระบบการปกครอง และด้านกฎหมาย

(3) ต้องสร้างบัณฑิตที่พร้อมปรับตัวมีทักษะในการทำงาน มีศักยภาพสูงเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

(4) ต้องให้ความสำคัญกับเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้เทียบเคียงได้กับนานาชาติ

(5) ควรเร่งพัฒนาอาจารย์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพเพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อรองรับการจัดการศึกษาที่พร้อมรับการเป็นประชาคมอาเซียนและยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นสากล เช่น โครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ การจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการระหว่างประเทศ เป็นต้น

(6) ต้องได้รับการรับรองคุณภาพระดับนานาชาติ

กล่าวโดยสรุปการพัฒนาการศึกษาไทยเพื่อให้สามารถแข่งขันได้กับประเทศในอาเซียนนั้นรัฐบาลให้ความสำคัญเป็นอย่างมากจึงกำหนดหลักการและแนวทางไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (2555-2559) เพื่อให้การศึกษาไทยเป็นที่ยอมรับได้ในระดับนานาชาติ

2.2 แนวทางการพัฒนาการศึกษาในประชาคมอาเซียน

2.2.1 ความเป็นมาของประชาคมอาเซียน

ประชาคมอาเซียนเกิดขึ้นเมื่อมีการลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี 2563 โดยให้จัดตั้ง “ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน” หรือ ASEAN Political Security Community (APSC) ด้านเศรษฐกิจให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” หรือ ASEAN Economic Community (AEC) และด้านสังคมและวัฒนธรรมให้จัดตั้ง “ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน” หรือ ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) โดยมีกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) เป็นกรอบพื้นฐานทางกฎหมายรองรับ ซึ่งจะสร้างกฎเกณฑ์สำหรับองค์กรอาเซียนให้สมาชิกมีพันธกิจที่จะต้องปฏิบัติตาม (Legal Binding) แต่มีการเร่งรัดให้มีการรวมตัวกันเร็วขึ้นเมื่อการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2552 ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาชะอำหัวหินว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียนปี 2552-2558 โดยให้รวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในวันที่ 31 ธันวาคม 2558 โดยประชาคมอาเซียน (ASEAN Community : AC) ประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (สถาบันดำรงราชานุภาพ, ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC : ASEAN Economic Community, 2554) กล่าวคือ

1) ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community: APSC) มุ่งส่งเสริมความร่วมมือในด้านการเมืองและความมั่นคง เพื่อเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความ

มั่นคงของภูมิภาคเพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และสามารถแก้ไขปัญหาและความขัดแย้งโดยสันติวิธี

2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน (Single Market and Single Production Base) รวมถึงการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียนและพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค

3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community) มุ่งหวังประโยชน์จากการรวมตัว เพื่อให้ประชาชนมีการอยู่ดีกินดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียว โดยมีความร่วมมือเฉพาะด้านโดยมุ่งหวังเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปันแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนให้ความสำคัญต่อการบูรณาการการศึกษาเข้ากับวาระของอาเซียนด้านการพัฒนาและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยเข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึง การส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่ปฐมวัย และการปลูกฝังเรื่องของอาเซียนในกลุ่มเยาวชนผ่านการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์อาเซียน

2.2.2 ความร่วมมือทางการศึกษาของอาเซียน

การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือเฉพาะด้านของอาเซียน เริ่มตั้งแต่ทศวรรษแรกของการก่อตั้งอาเซียน เมื่อมีการจัดการประชุมด้านการศึกษา ASEAN Permanent Committee on Socio-Cultural Activities ครั้งแรก ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2518 การผลักดันให้ความร่วมมือด้านการศึกษาของอาเซียนมีลักษณะทางการและมีผลในเชิงนโยบายและในเชิงปฏิบัติมากขึ้น ด้วยการยกระดับความร่วมมือนี้สู่ระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการศึกษา โดยการประชุมระดับรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนด้านการศึกษา หรือที่เรียกว่า Meeting of ASEAN Ministers of Education จัดขึ้นครั้งแรกในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2520 ในปี 2549 ประเทศสิงคโปร์ได้จัดการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งที่ 1 ขึ้นในวันที่ 21 มีนาคม 2549 ลักษณะคู่ขนานกับการประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 41 และจากนั้นมาการประชุมในลักษณะคู่ขนานเช่นนี้ ได้ดำเนินการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (สมบัติ สุวรรณพิทักษ์, ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)

การประชุมอาเซียนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญไปที่การศึกษา คือ การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 เมื่อวันที่ 23-25 ตุลาคม พ.ศ. 2552 ที่จังหวัดเพชรบุรี และที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มีการลงนามรับรองเอกสาร 43 ฉบับ เป้าหมายหลักคือเตรียมความพร้อมสำหรับการรวมตัวกันเป็นประชาคม โดยมุ่งเป้าไปที่การให้การศึกษา การพัฒนาประชากร เพื่อให้การรวมตัวกันเป็นไปได้อย่างดี มีการวางแผนงานสำหรับการ

เชื่อมต่อเครือข่ายคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานและให้ความสำคัญกับการป้องกันภัยธรรมชาติและ การฟื้นฟูหลังเกิดภัยธรรมชาติขึ้นจึงทำให้เกิดปฏิกิริยาอะฮ์ - หัวหินขึ้น (พัชร นิยมศิลป์,การประชุมสุดยอดอาเซียน,สถาบันพระปกเกล้า)

ปฏิกิริยาอะฮ์ - หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียน ที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ย้ำถึงบทบาทสำคัญของการศึกษาในการสร้างประชาคมอาเซียน ภายในปี2558 อันประกอบด้วย3 เสาหลัก ได้แก่ ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ และความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยทั้ง 3 เสาหลักนี้ต่างส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน สาระสำคัญของปฏิกิริยา ได้แก่(การศึกษา: การสร้างประชาคมอาเซียน 2558,สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ)

1) บทบาทของภาคการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคง โดยอาเซียนจะสนับสนุนความเข้าใจ และความตระหนักรับรู้เรื่องกฎบัตรอาเซียนให้มากขึ้นโดยผ่านหลักสูตรอาเซียนในโรงเรียน และเผยแพร่ กฎบัตรอาเซียนที่แปลเป็นภาษาต่างๆของชาติในอาเซียน ให้เน้นในหลักการแห่งประชาธิปไตยให้มากขึ้น เคารพในสิทธิมนุษยชน และคำนึงในเรื่องแนวทางสันติภาพในหลักสูตรของโรงเรียน สนับสนุนความ เข้าใจและความตระหนักรับรู้ในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อในภูมิภาคในหมู่ อาจารย์ผ่านการฝึกอบรม โครงการแลกเปลี่ยน และการจัดตั้งข้อมูลพื้นฐานออนไลน์เกี่ยวกับเรื่องนี้ จัดให้มีการประชุมผู้นำโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอในฐานะที่เป็นพื้นฐานสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ ประเด็นในภูมิภาคอาเซียนที่หลากหลาย การสร้างศักยภาพและเครือข่าย รวมทั้งยอมรับการดำรงอยู่ของเวที โรงเรียนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้(Southeast Asia School Principals'Forum:SEA-SPF)

2)บทบาทของภาคการศึกษาในเสาเศรษฐกิจโดยอาเซียนจะพัฒนากรอบทักษะภายในประเทศของ แต่ละประเทศสมาชิกเพื่อช่วยสนับสนุนการมุ่งไปสู่การ จัดทำการยอมรับทักษะในอาเซียนส่วนด้านการ สนับสนุนนั้นอาเซียนจะสนับสนุนและขับเคลื่อนความสามารถของนักเรียน นักศึกษาให้ดีขึ้น โดยการ พัฒนา

บัญชีรายการระดับภูมิภาคของอุปกรณ์สารสนเทศด้านการศึกษาที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจัดหาได้ รวมทั้ง สนับสนุนการเคลื่อนย้ายแรงงานมีฝีมือในภูมิภาคอาเซียนโดยผ่านกลไกความร่วมมือในระดับภูมิภาค ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งจะต้องดำเนินควบคู่ไปกับการพยายามในการปกป้องและปรับปรุง มาตรฐานทางการศึกษาและวิชาชีพ นอกจากนี้ อาเซียนจะพัฒนามาตรฐานด้านอาชีพบนพื้นฐานของ ความสามารถในการภูมิภาคอาเซียนโดยมุ่งไปที่การสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้สามารถแข่งขัน

ได้ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก และเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมโดยประสานกับกระบวนการประกอบการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน

3) บทบาทของภาคการศึกษาในเสาสังคมและวัฒนธรรมโดยมีรายละเอียดดังนี้

ประการแรก พัฒนาเนื้อหาสาระร่วมในเรื่องอาเซียนสำหรับโรงเรียนเพื่อใช้อ้างอิงสำหรับการฝึกอบรมและการสอนของครูอาจารย์

ประการที่สอง เสนอให้มีหลักสูตรปริญญาด้านศิลปวัฒนธรรมอาเซียนในมหาวิทยาลัย

ประการที่สาม เสนอให้มีภาษาประจำชาติอาเซียนให้เป็นภาษาต่างประเทศวิชาเลือกในโรงเรียน

ประการที่สี่ สนับสนุนโครงการระดับภูมิภาคที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้แก่เยาวชน และอาเซียนจะรับรองการมีอยู่ของโครงการอื่นๆ นอกเหนือจากนี้ เช่น การทัศนศึกษาโรงเรียนอาเซียน โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาอาเซียน การประชุมเยาวชนอาเซียนด้านวัฒนธรรม การประชุมสุดยอดเยาวชนนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยอาเซียน การประชุมเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน และการประกวดสุนทรพจน์ระดับเยาวชน

ประการที่ห้า สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีพในประเทศสมาชิกอาเซียนโดยการสนับสนุนการศึกษาสำหรับทุกคน

ประการสุดท้าย จัดให้มีการประชุมวิจัยทางด้านการศึกษาอาเซียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการวิจัยและพัฒนาในภูมิภาคให้เป็นเวทีสำหรับนักวิจัยจากประเทศสมาชิกเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองในประเด็นและเรื่องที่เกี่ยวข้องของภูมิภาค

2.2.3 การประชุมของอาเซียนที่มีผลต่อแนวทางการพัฒนาการศึกษาในอาเซียน

การประชุมที่สำคัญในอาเซียนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในวงการการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียนได้แก่ (1) การประชุมรัฐมนตรีศึกษา (2) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน ครั้งที่ 11 (11th Senior Officials Meeting on Education) (3) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ 7 (7th ASEAN Plus Three Senior Officials Meeting on Education) (4) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาในกรอบการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ครั้งที่ 3 (3rd East Asia Summit Senior Officials Meeting on Education) (5) การประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนบวกสาม ครั้งที่

ที่ ๓ (3rd ASEAN Plus Three on Education Ministers Meeting) (6) การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกด้านการศึกษากครั้งที่ 3 (3rd East Asia Summit on Education Ministers Meeting)

การประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนล่าสุดคือการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งที่ 9 และการประชุมที่เกี่ยวข้องข้างต้น จัดขึ้นระหว่างวันที่ 23 - 26 พฤษภาคม 2559 ที่รัฐ Selangor ประเทศมาเลเซียโดยสรุปสาระสำคัญการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งที่ 9 ได้ดังนี้

ประการแรกที่ประชุมให้การรับรองแผน 5 ปีด้านการศึกษาของอาเซียน พ.ศ. 2559-2563 (ASEAN 5-Year Work Plan on Education 2016 – 2020) ซึ่งสอดคล้องตามวิสัยทัศน์ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน 2568 ประเด็นสำคัญด้านการศึกษา 8 ประการ (8 Keys Elements on Education) ที่ได้รับการรับรองจากที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ 8 เมื่อเดือนกันยายน ปี 2557 ทั้งนี้แผนฯ ดังกล่าวได้กำหนดขอบเขตความร่วมมือ(priority areas) จำนวน 19 สาขา รวม 70 กิจกรรม โดยประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพใน 5 กิจกรรม ได้แก่

1) การเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์อาเซียนศึกษาที่มีในภูมิภาคอย่างมีประสิทธิภาพ และได้กำหนดกิจกรรมที่ประสงค์ดำเนินการจำนวน 2 กิจกรรม ได้แก่

(1) พัฒนาแนวทางการดำเนินงานของศูนย์อาเซียนศึกษารวมถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจกิจกรรม/โครงการ และผลที่คาดว่าจะได้รับ (Develop guideline for ASEAN Studies Centre, including expected vision, mission, programmes, activities, and deliverables of ASEAN Studies Centres in the region) และ

(2) กำหนดรูปแบบ โครงสร้าง และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากการจัดกิจกรรมของศูนย์อาเซียนศึกษา (Develop guidelines for ASEAN Studies programmes, including the definition, structure and expected learning outcomes)

2) การจัดทำปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษให้กับเด็กตกหล่น (ASEAN Declaration on Strengthening Education for Out-of-School Children and Youth (OOSCY) เพื่อส่งเสริมการศึกษาที่ครอบคลุมและทั่วถึง (inclusive education) สำหรับเด็กตกหล่นที่อายุต่ำกว่า 18 ปีทั้งนี้สาระสำคัญของปฏิญญาฯ ฉบับนี้มุ่งเน้นการสร้างความตระหนักในการจัดการศึกษาให้กับคนทุกกลุ่มด้วยการจัดการศึกษาแบบยืดหยุ่น (Flexible Education) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาตนเองให้เป็นประชาชนโลกที่มีประสิทธิภาพได้

3) การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนระหว่างกันระดับอาชีวศึกษาในอาเซียน (Develop/improve cross-border TVET Internship Programme) และการสนับสนุนการจัดทำแนวทางเทียบเคียงคุณวุฒิการศึกษาระดับอาชีวศึกษาของอาเซียน (Develop/Implement TVET Academic Exchange Programme) โดยกิจกรรมทั้งสองนี้จะดำเนินการร่วมกับประเทศฟิลิปปินส์ซึ่งมุ่งเน้นให้มีการเพิ่มจำนวนการแลกเปลี่ยนการฝึกงานและการฝึกปฏิบัติระหว่างกันในช่วงแรก และขยายผลไปยังมิติการพัฒนาความกลมกลืนทางการศึกษาระหว่างกันในภูมิภาคเพื่อให้บรรลุตามSEA-TVET Chiang Mai Joint Statement on Harmonisation and Internationalisation of TVET in Southeast Asia

4) การสร้างความเข้มแข็งให้มิติทางการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน (Education for Sustainable Development: ESD) โดยดำเนินการร่วมกับประเทศฟิลิปปินส์ในการจัดทำงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์และศาสตร์แห่งความยั่งยืน (sustainable sciences)

เพื่อส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันในประเด็นที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนรวมทั้งเสนอแนะนโยบายที่สำคัญต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้ประเทศไทยโดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสนอเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม Conference on ASEAN Way Forward for SDGs and COP 21 thru Social and Sustainability Sciences ณ กรุงเทพฯ ในช่วงประมาณปลายเดือนสิงหาคมถึงต้นเดือนกันยายน 2559

5) การส่งเสริมกลไกการประกันคุณภาพในอาเซียน (ร่วมกับประเทศมาเลเซีย) โดยพัฒนาความกลมกลืน ส่งเสริมความเชื่อมโยง และสร้างความเข้มแข็งให้กับการอุดมศึกษาของประเทศสมาชิก

อาเซียน ซึ่งจะดำเนินการร่วมกับ ASEAN Quality Assurance Network (AQAN), EU-SHARE และเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (Implement the ASEAN Regional Quality Assurance and its established information linkages both online and Centers in higher education institutions and Strengthen existing Regional Quality Assurance on Higher Education (degree-based) for students and academic staff)

ประการที่สอง ที่ประชุมมีมติเห็นชอบในประเด็นดังต่อไปนี้

1) ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาให้กับเด็กตกหล่น(ASEAN Declaration on Strengthening Education for Out-of-School Children and Youth (OSCY) ที่ประชุมอภิปรายเนื้อหา (ร่าง) ปฏิญญาฯ และเห็นชอบให้เสนอ (ร่าง) ปฏิญญาฯ ดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะกรรมการประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio Cultural Community - ASCC - Council Meeting) เพื่อให้บรรจุเป็นวาระรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๘ ณ สปป.ลาว ในเดือนกันยายน ๒๕๕๕

2) โครงสร้างการบริการของคณะทำงานการจัดทำกรอบอ้างอิงคุณวุฒิอาเซียน(ASEAN Qualifications References Framework – AQRF : Governance and Structure) ที่ประชุมเห็นชอบโครงสร้างการบริการของคณะทำงานการจัดทำกรอบอ้างอิงคุณวุฒิอาเซียน เพื่อสนับสนุนการทำงานข้ามสาขาระหว่างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

3) (ร่าง) กฎบัตรเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network)

4) การสมัครเข้าเป็นสมาชิกภายใต้ภาคผนวก ๒ ของกฎบัตรอาเซียนของเครือข่ายการประกันคุณภาพทางการศึกษาของอาเซียน (ASEAN Quality Assurance Network - AQAN) ที่ประชุมเห็นชอบการรับ “เครือข่ายการประกันคุณภาพทางการศึกษาของอาเซียน (AQAN)” เข้าเป็นสมาชิกภายใต้ภาคผนวก ๒ ของกฎบัตรอาเซียน

จากการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งที่ ๕ และการประชุมที่เกี่ยวข้องประเทศสมาชิกให้ความสำคัญกับประเด็นต่อไปนี้

1) การคำนึงถึงจุดเปลี่ยนในความร่วมมือระหว่างกันในอาเซียน (ASEAN Post-2015) และการสานต่อการดำเนินความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างกัน โดยประเทศสมาชิกให้ความสำคัญกับการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2558 โดยในมิติด้านการศึกษามองว่าการสานต่อกิจกรรมความร่วมมือด้านการศึกษาที่ดำเนินการมาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และเห็นควรให้มีการดำเนินการในเชิงลึกและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยประเด็นที่ประเทศสมาชิกให้ความสนใจและมีผลการดำเนินความร่วมมือที่มีนัยสำคัญ ได้แก่ การสนับสนุนกิจกรรมเคลื่อนย้าย/แลกเปลี่ยนระหว่างกัน การถ่ายโอนหน่วยการเรียนรู้ การจัดทำกรอบคุณวุฒิอ้างอิง

อาเซียน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาการสร้างเครือข่ายทางการศึกษา เป็นต้น

2) การบูรณาการกลไกความร่วมมือด้านการศึกษาที่เกิดขึ้นภายใต้ความร่วมมือต่าง ๆ โดยในเรื่องนี้ประเทศสมาชิกเห็นพ้องกันว่าปัจจุบันมีกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศจำนวนมากทั้งในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคีซึ่งกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ได้มีความพยายามพัฒนากลไกความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่าง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดด้านการศึกษา ที่ประชุมจึงเห็นควรให้มีการจัดทำมาตรฐานหรือบูรณาการการดำเนินความร่วมมือด้านการศึกษาในภูมิภาคเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนและประเทศสมาชิกสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ในภูมิภาคให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาจากประเด็นตามข้างต้นที่ปัจจุบันมีกรอบความร่วมมือด้านการศึกษามากในหลากหลายรูปแบบ ดังนั้น ที่ประชุมจึงเห็นควรให้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในภูมิภาคทั้งทางด้านสถานที่ ความเชี่ยวชาญ บุคลากรและกรอบความร่วมมือที่มีอยู่เดิมในปัจจุบันในการดำเนินกิจกรรมของภูมิภาคพัฒนาความเข้มแข็งให้กับกลไกความร่วมมือดังกล่าวเพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานและพัฒนาระบบการทำงานที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในภูมิภาค

4) การจัดตั้งกองทุนร่วมด้านการศึกษาของอาเซียน (Establishment of ASEAN Education Fund) แม้ว่าในเบื้องต้นประเทศสมาชิกอาเซียนยังไม่มีประเทศใดให้ความเห็นชอบกับแนวคิดดังกล่าว เนื่องจากยังไม่มีเงื่อนไขที่ชัดเจนและบางประเทศแสดงจุดยืนว่ายังไม่พร้อมให้การสนับสนุนทางการเงินต่อกิจกรรมด้านการศึกษาของอาเซียน อย่างไรก็ตามก็ดีกระทรวงศึกษาธิการเห็นว่า การหยิบยกประเด็นเรื่องการจัดตั้งกองทุนร่วมกันนับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่ประเทศสมาชิกจะได้พัฒนา เรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินทุน การระดมเงินทุนจากประเทศคู่เจรจาและองค์กรที่สนใจ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมการพัฒนาการศึกษามีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุปนับตั้งแต่มีการก่อตั้งสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations) หรือ อาเซียน (ASEAN) โดยปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) เมื่อ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510จนกระทั่งมีการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ที่มี 3 เสาหลัก คือประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ขับเคลื่อนความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ของอาเซียนการศึกษาถือเป็นรากฐานของประชาคมอาเซียนเพราะบทบาทของการศึกษาจะสอดแทรกอยู่ในทุกเสาหลักของ

ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้เพื่อเป้าหมายที่สำคัญคือการสร้างสังคมความรู้ การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับได้รับการเรียนรู้ การส่งเสริมการดูแลเด็กปฐมวัยและการพัฒนาการเสริมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียนสำหรับเยาวชน ด้วยการจัดการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างอัตลักษณ์อาเซียนบนพื้นฐานของมิตรภาพและความร่วมมือระหว่างกัน

2.2.4 แนวทางการพัฒนาการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน

ประเทศสมาชิกอาเซียนหลายประเทศมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ด้วยนโยบายและการวางแผนการศึกษาให้ประชากรของประเทศศึกษาเรียนรู้ประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียนโดยการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับประวัติ ภูมิศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรมในหลักสูตรและการเรียนรู้ โดยจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2558 เช่น สิงคโปร์ กำหนดพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อก้าวสู่การเป็นผู้นำแห่งเอเชียด้านศูนย์กลางการศึกษาระดับมาตรฐานโลกโดยตั้งเป้าหมายให้นักศึกษาจากประเทศต่างเข้าศึกษาจำนวน 66,000 คนในขณะที่ฟิลิปปินส์วางแผนขยายการศึกษาสำหรับทุกคน มาเลเซียเน้นพัฒนาระบบการศึกษาที่มีคุณภาพโดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ ส่วนไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนามพัฒนาการศึกษาโดยมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรองรับมีการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการกระจายโอกาสทางการศึกษา และเน้นคุณภาพการศึกษาสู่สากล (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา,การขับเคลื่อนการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน,2555)

อย่างไรก็ดี สิ่งที่ประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นได้เปรียบประเทศไทยคือ ประชากรของประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถใช้ภาษาที่สองคือภาษาอังกฤษและภาษาประเทศสมาชิกอาเซียนได้ดี มีการบรรจุการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นวิชาเพิ่มเติมในหลักสูตร มีการศึกษาและเรียนรู้อย่างจริงจัง เช่น กัมพูชา ลาว เวียดนาม เป็นต้น ทำให้ประชากรในประเทศเหล่านี้สามารถพูดอ่านและเขียนภาษาไทยได้ ในขณะที่ผู้เรียนของประเทศไทยไม่สามารถสื่อสารภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเหล่านั้นได้ รวมถึงสมรรถนะในการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยเองเมื่อเปรียบเทียบกับประชากรในอาเซียนแล้ว ไทยยังอยู่ในอันดับท้าย ๆ ดังปรากฏหลักฐานความสามารถของการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยจากคะแนน TOEFL iBT เมื่อพ.ศ.2558 เปรียบเทียบกับประเทศอาเซียนอื่นแล้ว (ยกเว้นประเทศบรูไนที่ไม่ปรากฏผลสอบ) พบว่า คะแนนเฉลี่ยของไทยอยู่ที่ 77 คะแนนจากคะแนนเต็ม 120 คะแนน สูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านคือลาวที่มีคะแนนเฉลี่ยที่ 66 คะแนน และกัมพูชาอยู่ที่ 68 คะแนนเท่านั้น ในขณะที่ประเทศ

สิงคโปร์มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ 97 คะแนน รองลงมาคือประเทศฟิลิปปินส์ 90 คะแนน มาเลเซีย 89 คะแนน อินโดนีเซีย 84 คะแนน ส่วนพม่าและเวียดนามมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากันคือ 80 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยที่สูงกว่าประเทศไทย (Test and Score Data Summary for TOEFL iBT® Tests, January 2015–December 2015 Test Data, p.14)

ดังนั้น การที่ข้อ 34 แห่งกฎบัตรอาเซียนกำหนดให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาในการทำงานของอาเซียนจึงเป็นโจทย์สำคัญในวงการศึกษาไทยที่จะต้องแก้ไขปัญหการเพิ่มทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของบัณฑิตไทยให้มีความสามารถสูงขึ้นเพื่อสามารถออกมาแข่งขันกับตลาดแรงงานในอาเซียนได้

2.3 แนวทางการพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547, มาตรา 4) เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริม วิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และ พัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุง ศิลปะ และวัฒนธรรม ผลิตครู และส่งเสริมวิทยฐานะครู

การที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เป็นสถาบันอุดมศึกษาเองจึงทำให้ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (2555-2559) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์จึงกำหนดแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2555-2559 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2558) ในยุทธศาสตร์ที่ 7 ว่า การพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็นประชาคมอาเซียนและความเป็นสากลซึ่งมีเป้าประสงค์ 2 ข้อคือ (1) มีการพัฒนาและเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (2) มีการพัฒนาความรู้ นักศึกษา บุคลากร และคณาจารย์ด้านภาษาอังกฤษ ภาษาพม่า ภาษาลาว และภาษาเวียดนาม โดยมีกลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) เร่งพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียน ตลอดจนคุณลักษณะที่จำเป็นแก่นักศึกษาและบุคลากร (2) ผลักดันเกิดแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (3) ส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนนักศึกษา บุคลากร และกิจกรรมทางวิชาการ และศิลปวัฒนธรรมส่วนด้านมาตรการ/กิจกรรมนั้นจะดำเนินการดังนี้

- 1) จัดให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียนแก่นักศึกษาและบุคลากร
- 2) สร้างสื่อหรือแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในมหาวิทยาลัย
- 3) จัดให้มีระบบและกลไกด้านความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนนักศึกษาและบุคลากร

อนึ่ง ผู้รับผิดชอบขับเคลื่อนตามประเด็นยุทธศาสตร์ได้แก่งานวิเทศสัมพันธ์ กองนโยบายและแผนและคณะทั้ง 5 คณะ และ 5 สำนัก/สถาบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ยังกำหนดนโยบายด้านการบริหารไว้ในข้อ 9 มีสาระสำคัญว่า ด้านการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนและสากลของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์นั้นมีนโยบายดังนี้

- 1) เร่งรัดการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถในการด้านภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียนและสากล
- 2) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นสากลและสอดคล้องกับความต้องการในการเรียนรู้ในประชาคมอาเซียน
- 3) ส่งเสริมให้มีหน่วยงานดูแลด้านอาเซียนศึกษา เพื่อเป็นสถานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้แก่นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัยและบุคลากรทุกภาคส่วนในสังคม
- 4) ส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของอาเซียนทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม
- 5) ส่งเสริมให้มีการสร้างความสัมพันธ์ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรต่างประเทศ

จากแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2555-2559 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2558) ในยุทธศาสตร์ที่ 7 ว่า การพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็นประชาคมอาเซียนและความเป็นสากล และนโยบายด้านการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนและสากลของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์แล้ว จะมีจุดเน้นที่สำคัญคือการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นสากล รวมถึงการส่งเสริมให้มีหน่วยงานดูแลด้านอาเซียนศึกษาและสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรต่างประเทศ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ก่อนที่ประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ จะรวมกันเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 นั้น ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน โดยเฉพาะในส่วนของสถาบันอุดมศึกษาต่างตื่นตัวกันเป็นอย่างมาก เพราะเล็งเห็นได้ว่าการก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนย่อมส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของคนไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นจึงทำให้มีรายงานวิจัยจำนวนมากที่ได้ศึกษาถึงความพร้อมและการพัฒนาการบริหารสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนดังปรากฏงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

สุบิน ยุระรัช (2554) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพร้อมในการพัฒนามันฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ (1) เพื่อสำรวจอาชีพและคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง (2) เพื่อสำรวจความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยในการพัฒนามันฑิตเพื่อรองรับการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ (3) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนามันฑิต และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการผลิตและพัฒนามันฑิตให้ตอบสนองต่อการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนผลการวิจัย พบว่า

1) อาชีพที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง มีจำนวน 16 สาขา ส่วนคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง มีจำนวน 3 ด้าน 26 คุณลักษณะ ได้แก่ (1) ด้านพุทธิพิสัย จำนวน 12 คุณลักษณะ (2) ด้านจิตพิสัย จำนวน 8 คุณลักษณะ และ (3) ด้านทักษะพิสัย จำนวน 6 คุณลักษณะ

2) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีความพร้อมร้อยละ 49.48 ในการพัฒนามันฑิตเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้แก่ (1) ด้านอาชีพ มีความพร้อมร้อยละ 30.91 (2) ด้านคุณลักษณะของบัณฑิต มีความพร้อมร้อยละ 64.34 (ด้านพุทธิพิสัย ร้อยละ 61.82 ด้านจิตพิสัย ร้อยละ 58.86 และด้านทักษะพิสัย ร้อยละ 76.6 7) และ (3) ด้านกิจกรรมการผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิต มีความพร้อมร้อยละ 53.20 (ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ร้อยละ 59.40 ด้านหลักสูตร ร้อยละ 54.60 ด้านการเรียนการสอน ร้อยละ 52.60 ด้านอาจารย์และบุคลากร ร้อยละ 51.80 และด้านการแนะแนวอาชีพและการท างานในประเทศกลุ่มอาเซียน ร้อยละ 48)

3) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตมี 3 ด้าน โดยเรียงตามอันดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้แก่ (1) ความต้องการจำเป็นด้านอาชีพ (2) ความต้องการจำเป็นด้านกิจกรรมการผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิต และ (3) ความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตสำหรับข้อเสนอแนะเชิง

นโยบายสำหรับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในการผลิตและพัฒนาบัณฑิตที่ตอบสนองต่อการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีจำนวน 9 ข้อ

สมใจ กองเดิม (2555) ศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งผลวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเรื่องความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยมีความพร้อมระดับปานกลาง

พชนันท์ บุญช่วย, ณัฐปภัสร เทียนจันทร์ (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาสาขาวิชาการตลาดเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า ด้านศักยภาพของนักศึกษา ส่วนใหญ่นักศึกษาสาขาวิชาการตลาดมีการศึกษาหาข้อมูลและการติดต่อข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด ด้านการส่งเสริมศักยภาพของมหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมด้านภาษาต่างประเทศมากที่สุด ส่วนด้านการส่งเสริมศักยภาพในหลักสูตรของคณะบริหารธุรกิจส่งเสริมด้านภาษาต่างประเทศมากที่สุดเช่นกัน ด้านศักยภาพของอาจารย์ผู้สอนมีความรู้ด้านวิชาชีพเฉพาะมากที่สุด และด้านนักศึกษามีศักยภาพด้านวิชาชีพเฉพาะมากกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ

สุนทรี วรรณไพเราะ (2555) ศึกษาวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การบริหารสถาบันอุดมศึกษาไทยเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนผลการวิจัยพบว่า ยุทธศาสตร์การบริหารสถาบันอุดมศึกษาไทยเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์หลัก คือ (1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาบัณฑิตสู่สากลตามบริบทที่เป็นจริงจากหลากหลายมุมมอง (2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาเครือข่ายการวิจัยด้านอาเซียน (3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านอาเซียนเพื่อการจัดการความรู้และการบริการสังคม และ (4) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมเพื่อสานสัมพันธ์ในอาเซียน

อนวัช ขาววิชัย และคณะ (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้เพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียนผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาตนเองของบุคลากรในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน โดยต้องการพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยี รองลงมาคือด้านทักษะหรือเทคนิคการปฏิบัติงานเฉพาะด้าน/เฉพาะตำแหน่ง ด้านการศึกษาต่อ ด้านการฝึกอบรม และด้านการเรียนรู้

อุษณีย์ พรหมศรียา(2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพร้อมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดปทุมธานีในการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อ

การให้ความรู้ของสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นพบว่าอยู่ในระดับเห็นด้วย อันดับแรกคืออาจารย์ผู้สอนกระตุ้นให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของประชาคมอาเซียน ในส่วนระดับความพร้อมของนักศึกษาในการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อันดับแรกคือการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการรวมตัวของประชาคมอาเซียน และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในตลาดแรงงาน

ครุณี โอวจริยาพิทักษ์ และคณะ (2558) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบกิจกรรมที่นำมาใช้ในการพัฒนาตนเองเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสามารถสรุปผลได้ดังนี้ รูปแบบกิจกรรมการอบรมควรนำมาใช้พัฒนาด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านทักษะพิสัยและด้านความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบต่างๆ ของอาเซียนรูปแบบกิจกรรมการบรรยายควรนำมาใช้พัฒนาด้านความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบต่างๆ ของอาเซียน รูปแบบกิจกรรมการศึกษาดูงานควรนำมาใช้พัฒนาด้านความรู้ รูปแบบกิจกรรมการจัดค่าย ควรนำมาใช้พัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบและด้านทักษะความสามารถในการใช้ภาษา รูปแบบกิจกรรมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างสถาบัน ควรนำมาใช้พัฒนาด้านความรู้ข้อมูลประเทศเพื่อนบ้าน

วิยะดา วรานนท์วนิช (2558) ศึกษาวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ของมหาวิทยาลัยเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยเอกชนควรมีการเตรียมพร้อมด้านการพัฒนาทุนมนุษย์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามรูปแบบที่ค้นพบคือ ความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วยกรณีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาทุนมนุษย์แบบมีส่วนร่วม มีการจัดตั้งหน่วยงานพัฒนาทุนมนุษย์ที่รับผิดชอบโดยตรงในด้านของการบริหารจัดการทุนมนุษย์ มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการทุนมนุษย์ มีการสร้างคุณค่าของทุนมนุษย์ มีการพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการสร้างอัตลักษณ์โดดเด่นเฉพาะบุคคล และมีการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

วัชรภรณ์ ทวีกุล (2558) ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของมหาวิทยาลัยในกระบวนการทัศนคติความเป็นประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยต้องมีบทบาทสำคัญหลายด้านเพื่อพัฒนามนุษย์ให้มีความเข้มแข็งและความพร้อมในการดำเนินชีวิตท่ามกลางประชาคมอาเซียน คือ บทบาทผู้พัฒนาหลักสูตรเพื่อรับใช้ประชาคม บทบาทการสอนและฝึกอบรมทางด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร บทบาทห้างสรรพสินค้าทางปัญญา บทบาทการเป็นทูตสานสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บทบาทผู้นำด้านกระบวนการทัศนคติระเบียบวิธีวิจัย บทบาทผู้นำ

ทางการวิจัยและพัฒนาบทบาทผู้นำทางการวิจัยเชิงพื้นที่ บทบาทเป็นแหล่งเรียนรู้ บทบาทเป็นผู้ให้บริการวิชาการเชิงรุก บทบาทเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ บทบาทผู้สร้างและรวบรวมอัตลักษณ์ที่เป็นเอกภาพทางวัฒนธรรม บทบาทเป็นศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมร่วม และบทบาทเป็นผู้เผยแพร่วัฒนธรรมร่วม

กล่าวโดยสรุป มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญหลายด้านในการพัฒนามนุษย์ให้มีความเข้มแข็งและความพร้อมในการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะบทบาทต่าง ๆ ที่สังคมคาดหวังจากสถาบันอุดมศึกษา ไม่ว่าจะเป็นบทบาทในการเป็นผู้พัฒนาหลักสูตรเพื่อรับใช้ประชาคม บทบาทการสอนและฝึกอบรมทางด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร บทบาทเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ บทบาทผู้สร้างและรวบรวมอัตลักษณ์ที่เป็นเอกภาพทางวัฒนธรรม และบทบาทเป็นผู้เผยแพร่วัฒนธรรมร่วม เป็นต้น ดังนั้น การพัฒนาการบริหารสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในประเทศและต่างประเทศจึงมีความสำคัญสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประชาคมอาเซียนเพราะจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นในประชาคมอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลจะเป็นการสัมภาษณ์แบบ เจาะเจาะจง (indept interview) ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร (key infomant) และแบบสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group) ที่เลือกมา 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่ได้ นำมาวิเคราะห์บรรยายเชิงพรรณนาให้เห็นแนวความคิดการพัฒนาของแต่ละกลุ่มและนำมาสร้างรูปแบบการพัฒนาต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1.ศึกษาเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัย ผลงานการค้นคว้าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ศึกษารูปแบบของการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย

2.สัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร (key infomant) และแบบสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group) ที่เลือกมา 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร

1.การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร (key infomant) และแบบสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group) ที่เลือกมา 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรที่ได้มาจากการพิจารณาเลือกแบบเจาะจง(Purpose Sampling)โดยเป็นผู้มีความรอบรู้ หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 30 คน

2.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร (key infomant) และแบบสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group) ที่เลือกมา 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร (key informant) และแบบสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group) ที่เลือกมา 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร มาทำการวิเคราะห์โดยการแบ่งกลุ่มวิเคราะห์และบรรยายสรุปเป็นเชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ วิเคราะห์รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ดังนี้ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ต่อไปนี้

วิเคราะห์รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการที่ผู้วิจัยจะสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากทุกฝ่ายที่ได้ทำการสัมภาษณ์เพื่อนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จากวัตถุประสงค์ที่ต้องการ คือ ผู้วิจัยเน้นไปที่รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นรูปแบบที่น่าสนใจ และมีผลโดยตรงให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์นั้น พัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยมีความสำคัญและผลกระทบโดยตรงจาก บุคคล 3 ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่ผู้วิจัยได้กำหนดเลือกมา 3 กลุ่ม ตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร มาทำการวิเคราะห์

รูปแบบการบริหารหมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอน (Teaching-Learning Model) โดยผู้ที่เกี่ยวข้องมี 3 กลุ่มคือ-อาจารย์/ประธานสาขา(บริหาร) –สายสนับสนุน-นักศึกษาเพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนารูปแบบ คือ

1. แนวทางการพัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพเป็นมืออาชีพ
2. แนวทางการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานอาเซียน
3. แนวทางการพัฒนาสายสนับสนุนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมบุคคลในข้อ 1 และ 2 อย่างมีประสิทธิภาพ

ยกตัวอย่างการพัฒนาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่น หลักสูตร ภาษา ทักษะการศึกษา วัฒนธรรม วิธีการสอน บริบทนักศึกษา สภาพแวดล้อม เจตคติ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน เทคโนโลยีสารสนเทศ นวัตกรรมทางการศึกษา

ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง นั่นคือ ปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ด้านการศึกษา ซึ่งได้มีการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ที่ชะอำ-หัวหิน ประเทศไทย เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2552 ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในแผนงานจัดตั้งประชาคมทั้ง 3 เสาหลัก พร้อมทั้งประกาศปฏิญญาว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2552-2558 โดยยึดแผนการจัดตั้งประชาคม 3 ด้านในการดำเนินงานเพื่่มุ่งสู่การเป็นประชาคมอาเซียน และประกาศปฏิญญาว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ให้การศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีความรับผิดชอบทางสังคม

(1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เน้น 3 เรื่อง คือ การมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน สงบสุขและรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาความมั่นคงรอบด้าน และการมีพลวัตรและปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก

(2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เน้นการบรรลุวัตถุประสงค์ 4 ด้าน คือ การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว (การเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรี) สร้างขีดความสามารถการแข่งขันเศรษฐกิจอาเซียน การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

(3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ครอบคลุมเรื่องเยาวชน การศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สิทธิมนุษยชน สาธารณสุข วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม สตรี แรงงาน ความยากจน สวัสดิการสังคม วัฒนธรรม /สารนิเทศ กิจการพลเรือน การตรวจคนเข้าเมือง ยาเสพติด ภัยพิบัติแนวคิดโดยสรุป คือ ทำนุบำรุงมนุษย์ ทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของอาเซียน โดยยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลาง มียุทธศาสตร์สำคัญ 4 ด้าน

- การสร้างสังคมที่มีความเอื้ออาทร ยกระดับคุณภาพชีวิต จัดการศึกษาทั่วถึง ขจัดปัญหาความยากจน ปัญหาเด็ก สตรี ผู้สูงอายุและคนพิการ
- การจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจ
- การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน
- การส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน

อีกทั้งผู้วิจัยได้ศึกษาแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการภายใน ปี 2555 - 2558 เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ดังนี้

1.การให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยรณรงค์ให้ประชากรทุกคนอ่านออกเขียนได้ ลดอัตราการไม่รู้หนังสือ เปิดโอกาสอย่างเท่าเทียม ซึ่งขณะนี้ ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 4 ในกลุ่มประเทศอาเซียน ที่มีอัตราประชากรรู้หนังสือ ร้อยละ 93.5 และมีเพียงร้อยละ 6.5 ของประชากรวัยเรียนที่ไม่รู้หนังสือ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนทางไกลการศึกษานอกระบบ การเรียนจากศูนย์การ

เรียนชุมชน (Community Learning Centres - CLCs) ทั้งนี้ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากกลุ่มประเทศอาเซียนว่าเป็นประเทศที่มีความเข้มแข็งในการส่งเสริมการพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่าน CLCs รวมทั้งมีความเชื่อมโยงกับศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในประเทศสมาชิกอาเซียนอีกด้วย

นอกจากนี้ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำหลักสูตรมาตรฐานอาเซียน (ASEAN Curriculum) สำหรับช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-ป.6) ช่วงชั้นที่ 2 (ม.1-ม.3) และช่วงชั้นที่ 3 (ม.4-ม.6) โดยกำหนดใน 7 สาขาวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ พลศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ จริยศึกษา ศิลปะ และอัตลักษณ์ของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค เพื่อจัดทำรายละเอียดหลักสูตรอาเซียนในเดือนกันยายน 2555

2. การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยส่งเสริมการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียน การพัฒนาครูซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งประเทศไทยมีเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนาครูกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนรวมทั้งการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

3. การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม โดยเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษา เพื่อรองรับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมภายในประเทศ พัฒนารอบคลุมวุฒิแห่งชาติ ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อเป็นกลไกและเครื่องมือในการพัฒนากำลังคนที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษา ภาคเอกชนและสถาบันเฉพาะทาง

4. การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในสาระวิชาและระดับชั้นต่างๆทั้งในรูปแบบ on-line และ / หรือ off-line กำหนดสมรรถนะผู้เรียนในด้าน ICT ในแต่ละระดับการศึกษาพัฒนาระดับสถาบันการศึกษาให้มีความสามารถเฉพาะทางด้าน ICT เพื่อผลิตบุคลากรด้าน ICT ให้มีทักษะความเชี่ยวชาญสูง สร้างแรงจูงใจเพื่อเพิ่มศักยภาพแรงงานในการเข้าฝึกอบรม และสอบมาตรฐานวิชาชีพด้าน ICT ที่มีการกำหนดไว้ในระดับสากล พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนางานองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง

5. การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์นักวิทยาศาสตร์และบุคลากรทางด้านวิชาชีพทางการวิจัยที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งสร้างเครือข่ายการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้ความสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยแล้ว นั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการเสวนากลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 ฝ่าย และได้ผลการเสวนากลุ่ม เป็นการพัฒนารูปแบบ 6 ประเด็น ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ด้านหลักสูตร

ประเด็น	สาระสำคัญ
1. ด้านหลักสูตร	1.1 ควรเป็นหลักสูตรที่มีความหลากหลาย เน้นการปฏิบัติ
	1.2 ควรเป็นหลักสูตรที่รองรับกับตลาดแรงงานอาเซียน
	1.3 ควรมีการจัดการเรียนการสอนเฉพาะทาง เพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักศึกษา
	1.4 ควรมีหลักสูตรระยะสั้น หรือหลักสูตรไว้รองรับการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับประเทศอาเซียน
	1.5 ควรมีรายวิชาที่เจาะลึกเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมของประเทศอาเซียน และเพิ่มภาษาประเทศในกลุ่มอาเซียนเสริมเข้าไปในหลักสูตร

จะเห็นได้ว่า ผลจากการจัดกลุ่มเสวนานั้น ปรากฏว่าสถาบันระดับอุดมศึกษาต้องเสริมหลักสูตรในทุกคณะ และภาควิชาให้นักศึกษาตระหนักในเรื่องของอาเซียน รายวิชาที่เจาะลึกเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมของประเทศอาเซียน และเพิ่มภาษาประเทศในกลุ่มอาเซียนเสริมเข้าไป ทั้งระดับอุดมศึกษาในฐานะองค์กรคลังสมองของชาติ ต้องเตรียมกำลังคนของชาติให้พร้อม หากคุณภาพบัณฑิตไทยสู้บัณฑิตประเทศสมาชิกอาเซียนไม่ได้ ประเทศไทยจะสูญเสียตลาดแรงงานให้กับแรงงานต่างชาติ บัณฑิตไทยที่จบออกมาจะต้องเผชิญกับปัญหาการตกงานมากขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจ สังคมการเมืองตามมา ดังนั้น สกอ. จึงมีนโยบายกำหนดให้เพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล โดยพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากล โดยพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่ใช้งานได้ พร้อมทั้งพัฒนาด้านวิชาชีพ และการทำงานข้ามวัฒนธรรมพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษา และส่งเสริมบทบาทของอุดมศึกษาไทยในประชาคมอาเซียนทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านต่อไป

ตารางที่ 2 ด้านภาษา

ประเด็น	สาระสำคัญ
2. ด้านภาษา	1.พัฒนาศักยภาพด้านภาษา ของอาจารย์และนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น จัดทดสอบความรู้ด้านภาษา ศึกษาดูงานต่างประเทศ ให้ทุนการศึกษา ให้ไปเรียนรู้แลกเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนต่างประเทศ จัดอบรม ด้านภาษาเพื่อนำไปใช้ได้จริงในการเรียนการสอน
	2.จัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับอาจารย์หรือนักศึกษาในอาเซียน
	3.มีการเรียนการสอนเป็นระบบ 2 ภาษา
	4.สอดแทรกภาษาอาเซียนในการจัดการเรียนการสอน
	5.จัดทำMOUเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์ ในประเทศอาเซียน

เป็นที่ทราบกันดีว่าในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) โดยใน กฎบัตรอาเซียนมาตราที่ 34 ระบุให้ใช้ภาษาทำงานของอาเซียน คือภาษาอังกฤษ (The working language of ASEAN shall be English) ซึ่งหมายความว่าประชาชนใน 10 ประเทศอาเซียนจะต้องใช้ ภาษาอังกฤษมากขึ้นนอกเหนือจากการใช้ภาษาประจำชาติหรือภาษาประจำท้องถิ่นของตนเอง ซึ่ง ณ วันนี้ หากเราจะเริ่มต้นพัฒนาทักษะหรือฝึกฝนภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับตนเองในการแสวงหาโอกาสที่ดี เพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนหลายคนมักเข้าใจว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเทศเท่านั้นที่จะต้อง สื่อสารกันหรือเฉพาะนักธุรกิจ ผู้ค้าขายระหว่างประเทศเท่านั้นที่จะต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและ การติดต่อธุรกิจ แต่ความจริงแล้วเมื่อถึงเวลานั้นทุกคนที่อยู่ในอาเซียนก็จะต้องเดินทางไปท่องเที่ยวเพื่อทำ ความรู้จักคุ้นเคยกัน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน หรือไม่บางคนอาจจะต้องเดินทางข้ามพรมแดนเพื่อออกไปหางาน หาหรือแสวงหาโอกาสที่ดีกว่าให้กับชีวิต “ภาษาอังกฤษ” จึงนับเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสื่อสารในโลก แห่งการแข่งขันแบบไร้ขอบเขต ทั้งด้านภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมไม่ว่าแม้แต่แวดวงการศึกษา ยิ่งใน ระดับอุดมศึกษาด้วยแล้วเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนส่งผลให้นักศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานอาเซียนได้ ภาษาจึงมีส่วนสำคัญ ในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

การสร้างโอกาสเรียนรู้ภาษาประเทศ ต้องเพิ่มทักษะทางด้านภาษาอังกฤษให้มากขึ้น ให้สามารถ สื่อสารได้ เพราะปัจจุบันการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต ติดต่อประสานงานทางธุรกิจ ถือว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนควร รู้ ยิ่งรู้มาก ยิ่งเพิ่มศักยภาพให้กับตัวเอง สามารถติดต่อเชื่อมโยงกันได้กับประเทศเพื่อนบ้านและถึง ภาษาอังกฤษจะเป็นภาษากลางของอาเซียน แต่ทิศทางในอนาคตภาษาจีนจะมีความสำคัญสูงจึงควรให้ความ

สนใจในการศึกษาภาษาจีนเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ควรสร้างโอกาสการเรียนรู้ภาษาประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างโอกาสให้ตนเองสามารถทำงานในประเทศเพื่อนบ้านได้ด้วย

ตารางที่ 3 ด้านวัฒนธรรม

ประเด็น	สาระสำคัญ
3.ด้านวัฒนธรรม	3.1 ควรมีเจตคติ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศอาเซียน
	3.2 จัดโครงการ หรือศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมในประเทศอาเซียน
	3.3 มีการทำความเข้าใจ และเน้นให้เห็นถึงประโยชน์ในการเรียนรู้ประเทศอาเซียน
	3.4 ควรให้ความสนใจและตระหนักผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการรวมตัวของประเทศต่าง ๆ คู่ประชาคมอาเซียน ทั้งในเชิงประโยชน์ที่ได้รับและข้อควรระวัง

การเกิดขึ้นของประชาคมอาเซียน ซึ่งว่าสังคมไทยในอนาคตจะมีความเปลี่ยนแปลงในหลายเรื่องที่กระทบต่อวิถีชีวิตที่เคยดำเนินมาในอดีต นักศึกษาจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเรียนรู้ ปรับตัวและเตรียมการ (Adapability and Preparation) ประเด็นที่นักศึกษารุ่นใหม่ควรต้องเตรียมตนเอง เพื่อให้ตนเองมีความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์ในอนาคต เช่นควรให้ความสนใจและตระหนักผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการรวมตัวของประเทศต่าง ๆ คู่ประชาคมอาเซียน ทั้งในเชิงประโยชน์ที่ได้รับและข้อควรระวัง ดังนั้นการติดตามข้อมูล ข่าวสารความเคลื่อนไหวของประเทศเพื่อนบ้านเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะนำไปสู่ความเท่าทันการปรับตัว เตรียมการมิใช่รอให้ผลเกิดขึ้นก่อนจึงค่อยปรับตัว ซึ่งอาจจะทำให้เราไม่ทันการ

การเกิดขึ้นของประชาคมอาเซียน ทำให้สังคมยุคใหม่จะสะท้อนความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น การเรียนรู้ของนักศึกษายุคใหม่ จึงจำเป็นต้องปรับทั้งกระบวนการเรียนรู้ ปรับทัศนคติที่จะต้องตระหนักถึงความเป็นชาติและการดำรงคงอยู่ของประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นนักศึกษาควรปรับกระบวนการทัศนการเรียนรู้ การเรียนรู้ในยุคใหม่ควรเป็นไปอย่างมีเป้าหมาย อย่างคนรู้เท่าทันสถานการณ์ การเรียนควรเป็นไปเพื่อสะสมความรู้และประสบการณ์ รู้จักที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มในตนเองทำให้ตนเป็นคนมีศักยภาพรอบด้าน (ทั้งทางการเรียนรู้ การเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ การสื่อสาร การมีวินัยในตนเอง การมีภาวะผู้นำ ฯลฯ) เพราะคู่แข่งในอนาคตมิใช่คนไทยด้วยกันเท่านั้น แต่เป็นคนต่างชาติต่างวัฒนธรรมที่จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น แนวคิดที่ควรที่จะเสริมสร้างในตนเอง คือ ทำให้ตนเองสามารถทำงานได้ทั่วอาเซียน นอกจากนี้การเกิดขึ้น

ของประชาคมอาเซียน สอนเราว่าเราต้องมินิสัยเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะสังคมแห่งอนาคตเป็นสังคมใหม่ที่เราไม่เคยชิน เนื่องจากแตกต่างจากอดีตที่ผ่านมา ความรู้เพื่อการดำรงตนให้อยู่รอดให้อยู่อย่างมีความสุข เป็นสิ่งที่เราต้องแสวงหา การเรียนรู้ประเทศเพื่อนบ้านทั้งในด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในอดีตสอนให้เรารักษาดินแดน ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน หากเข้าใจว่าทุกวัฒนธรรมล้วนเป็นสิ่งที่มีความค่าต่อคนในแต่ละสังคม การมีมุมมองต่อประเทศเพื่อนบ้านจะนำไปสู่ความเข้าใจกันมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 4 ด้านบริบทนักศึกษา

ประเด็น	สาระสำคัญ
4.ด้านบริบทนักศึกษา	1.สร้างความเชื่อมั่นและความเชี่ยวชาญให้กับนักศึกษาเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานอาเซียน โดย เน้นการฝึกปฏิบัติ ฝึกให้คิด วิเคราะห์ ฝึกความรับผิดชอบโดยการทำงานเป็นทีม
	2.สร้างสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับนักศึกษา เช่น ห้องสมุดที่ทันสมัย Internet Wifi
	3.ส่งเสริมทักษะการทำงานให้กับนักศึกษา เช่น ทักษะด้านคอมพิวเตอร์
	4.สร้างบรรยากาศแวดล้อมให้เอื้อต่อการศึกษาศึกษา เช่น ห้องเรียนที่ทันสมัย อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย
	5.จัดทุนการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับประเทศอาเซียน

นักศึกษารุ่นใหม่จำเป็นต้องตระหนักถึงความเป็นชาติและความดำรงอยู่ของชาติ ทบทุนและพิจารณาค่านิยมของคนรุ่นใหม่ในปัจจุบัน พัฒนาความเป็นคนมีวินัย มุ่งเน้นความสามารถในการดำเนินชีวิตภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม ควรพัฒนาการเรียนรู้วินัยที่เพิ่มสูงขึ้นกว่าเดิม คือ แสดงออกซึ่งการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็น เคารพความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมเป็น ความมีวินัยนอกจากจะเป็นปัจจัยเอื้อต่อการเสริมสร้างโอกาสการมีงานทำแล้ว ยังส่งผลต่อการเสริมสร้างความสงบสุขในภูมิภาคอีกด้วยสร้างความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ควรพัฒนาตนเองให้แน่ใจได้ว่า สามารถที่จะทำงานกับผู้คนต่างวัฒนธรรมได้ ซึ่งถือเป็นศักยภาพที่เพิ่มสูงขึ้นกว่าในอดีตที่ผ่านมา

ซึ่งจะเห็นได้ว่า สิ่งสนับสนุนสำคัญในการเรียนรู้เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษานั้น คือเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น ห้องสมุดที่ทันสมัย Internet Wifi เป็นต้น สิ่งสนับสนุนเหล่านี้จะ

เป็นตัวเชื่อมโยง ขับเคลื่อนและกระตุ้นให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้เพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

ตารางที่ 5 ด้านพัฒนาอาจารย์

ประเด็น	สาระสำคัญ
5.ด้านพัฒนาอาจารย์	1.พัฒนาด้านภาษาของอาจารย์ผู้สอน เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาอาเซียน สร้างแรงจูงใจให้อาจารย์พัฒนาตนเองด้านภาษา
	2.พัฒนาด้านการสอน มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีความรู้ด้านภาษามากขึ้น

ในด้านอาจารย์นั้น ถือเป็นบุคลากรที่สำคัญในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนด้วยการศึกษาโดยการสร้างความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน ความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์ หลักสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่าง กันในประชาคมอาเซียน มีการเพิ่มศักยภาพอาจารย์ที่จบการศึกษาด้านภาษาอังกฤษหรือมีศักยภาพที่ใกล้เคียงเข้าไปในทุกระดับชั้นการศึกษา เพื่อให้นักศึกษาไทยสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างสร้างสรรค์

นอกจากนี้ยังมีการร่วมมือกับภาคเอกชนในการรับอาสาสมัครเข้ามาสอนภาษาต่างประเทศ รวมถึงวัฒนธรรมของประเทศต่างๆเพื่อการอยู่ร่วมกันด้วยความเข้าใจกันของ ประเทศในประชาคมอาเซียนต่อไป การสร้างประชาคมอาเซียนด้วยการศึกษา การทำให้ประเทศไทยเป็น Education Hub ต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านกรอบความคิด คือ แผนการศึกษาแห่งชาติ ที่จะมุ่งสร้างความตระหนักรู้ของคนไทยในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคนไทยให้ เป็นคนของประชาคมอาเซียน พัฒนาสมรรถนะให้พร้อมจะอยู่ร่วมกันและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้าน การศึกษา

ตารางที่ 6 ด้านบุคลากร

ประเด็น	สาระสำคัญ
6.ด้านบุคลากร	1.สร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในการพัฒนาด้านภาษา
	2.จัดทดสอบภาษาอังกฤษเพื่อวัดระดับความสามารถ โดยแบบทดสอบที่มีมาตรฐาน
	3.จัดกิจกรรมโครงการโดยเน้นการปฏิบัติให้กับบุคลากรเพื่อเรียนรู้ด้านภาษา

บุคลากรภาครัฐ และระบบการบริหารภาครัฐต้องปรับตัว เพื่อให้ สอดรับกับการปฏิบัติงานในลักษณะข้ามวัฒนธรรม (Cross Cultural)สมรรถนะทั่วไปของบุคลากรภาครัฐต้องปรับปรุงให้เหมาะกับการปฏิบัติราชการแนวใหม่ โดยเฉพาะทักษะในการสื่อสาร การใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาท้องถิ่นอาเซียน ภาครัฐต้องบริหารการเปลี่ยนแปลงในเชิงรุกมากขึ้นรวมทั้งปฏิรูปภาครัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อน การขาดความชัดเจนของทิศทาง แผนในทุกระดับ การขาดความยืดหยุ่นคล่องตัว กฎ ระเบียบที่ไม่ทันสมัย รวมถึงการจัดกิจกรรมโครงการให้บุคลากรเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นการฝึกทักษะไม่ว่าจะเป็นทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ หรือทักษะการปฏิบัติงาน เพื่อที่จะนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง และมีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ วิเคราะห์รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ที่มีการค้นคว้าเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องประกอบกับการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรตัวอย่างรวมทั้งการตอบแบบสอบถามของกลุ่มประชากรตัวอย่างด้วย

สรุปผลการวิจัย มีดังนี้

วิเคราะห์รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

จากการที่ผู้วิจัยจะสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากทุกฝ่ายที่ได้ทำการสัมภาษณ์เพื่อนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จากวัตถุประสงค์ที่ต้องการ คือ ผู้วิจัยเน้นไปที่รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นรูปแบบที่น่าสนใจ และมีผลโดยตรงให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์นั้น พัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยมีความสำคัญและผลกระทบโดยตรงจาก บุคคล 3 ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่ผู้วิจัยได้กำหนดเลือกมา 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร มาทำการวิเคราะห์

รูปแบบการบริหารหมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอน (Teaching-Learning Model) โดยผู้ที่เกี่ยวข้องมี 3 กลุ่มคือ-อาจารย์/ประธานสาขา(บริหาร) –สายสนับสนุน-นักศึกษาเพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนารูปแบบ คือ

- 1.แนวทางการพัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพเป็นมืออาชีพ
- 2.แนวทางการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานอาเซียน
- 3.แนวทางการพัฒนาสายสนับสนุนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมบุคคลในข้อ 1 และ 2 อย่างมีประสิทธิภาพ

1. แนวทางการพัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพและเป็นมืออาชีพ

การพัฒนาอาจารย์ในกรณีนี้ เป็นการเสริมสร้างศักยภาพของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะ ได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ รู้จักการทำงานร่วมกันและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ตลอดจนต้องตื่นตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ซึ่งการพัฒนาอาจารย์ตรงกับคำนิยามที่ใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกา ว่า “Faculty development” และในประเทศอังกฤษว่า “Staff development” คือ เป็นการพัฒนานุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านวิชาการของสถาบันการศึกษา กระบวนการพัฒนาความก้าวหน้าในด้านวิชาชีพของอาจารย์ และปรับปรุงการเรียนการสอน การพัฒนาอาจารย์ เป็นการช่วยให้อาจารย์ได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ รวมทั้งปรับปรุงทัศนคติและเทคนิคต่างๆ ในการสอน หรือการทำงาน ที่ส่งเสริมประสิทธิภาพ ด้านการเรียนการสอนของอาจารย์เป็นสำคัญ และการพัฒนาอาจารย์เป็นกิจกรรมที่สำคัญ ที่ช่วยให้คณาจารย์ได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ รวมทั้งปรับปรุง เจตคติ และเทคนิคต่างๆ ในการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลคุณภาพของนักเรียน นักศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ควรต้องกำหนดเป็นนโยบายของสถาบันการศึกษา ที่จะเอื้ออำนวยให้คณาจารย์ได้มีโอกาสปรับปรุง และพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพ และสมรรถภาพด้านต่างๆ สามารถปฏิบัติภารกิจในฐานะเป็นอาจารย์ที่ดีที่มีต่อผู้เรียนและสถาบัน

การพัฒนาอาจารย์เป็นกระบวนการ ที่มุ่งการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและวิธีการทำงานให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น การพัฒนาอาจารย์จะไม่บังเกิดผลดีแต่ประการใดเลยหากจัดการพัฒนาโดยที่ไม่มีความต้องการ หรือจำเป็น ดังนั้นก่อนที่จะมีการพัฒนาอาจารย์จึงจำเป็นต้องค้นหาความต้องการของอาจารย์เป็นเบื้องต้น ข้อพึงสังเกตที่สำคัญคือ โครงการพัฒนาอาจารย์นั้น จำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบและการสนับสนุนจากผู้บริหาร จึงจะสามารถดำเนินการไปโดยบรรลุเป้าหมายได้ กิจกรรมใดที่มีส่วนทำให้การเรียนการสอนดีขึ้น และช่วยบรรลุวัตถุประสงค์ ถือว่าเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนทั้งสิ้น เช่น การเพิ่มความรู้ และประสบการณ์ เป็นครั้งคราว การเข้าร่วมประชุม การพัฒนาเทคนิคการสอน การพัฒนาความรู้ของนักเรียนนักศึกษา การได้รับตำแหน่งทางวิชาการ การประเมินผลการเรียนการสอน การแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา การเขียนตำรา การวิจัย การทำงานด้านการบริหารการศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ การได้รับการพิจารณาความดีความชอบ การจัดมาตรฐานของโรงเรียนหรือสถาบันศึกษามักถือเกณฑ์ว่า ถ้ามีอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมทั้งปริมาณและคุณภาพ ก็เป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือได้ว่า มาตรฐานทางการศึกษาจะต้องดีตามไปด้วย

ทิศทางและบทบาทของระบบการศึกษาในอนาคต จึงเกี่ยวข้องกับบทบาทของการศึกษาทุกระดับ เพราะสถาบันการศึกษาเป็นแหล่งผลิตกำลังคนให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพได้ในอนาคต รวมทั้งศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป เพื่อออกไปรับใช้สังคม และประเทศชาติ จึงต้องมุ่งเน้นที่คุณภาพและมาตรฐานของการศึกษาเป็นประเด็นสำคัญ องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ นักเรียน นักศึกษา ประสบผลสำเร็จในการศึกษา นอกจากความมั่นใจและความตั้งใจของ นักเรียน นักศึกษาเองแล้วคุณภาพของนักเรียน นักศึกษานั้นก็ขึ้นอยู่กับอาจารย์ด้วย ซึ่งเป็นการแสดงถึง ความสามารถของอาจารย์ในด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ความรับผิดชอบในการทำงาน คุณภาพและศักยภาพในการผลิตและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการอีกด้วย

ในสถาบันการศึกษาต้องมีอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้อย่างแม่นยำในหลักวิชา ต้องหมั่นศึกษาและ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ๆอยู่ตลอดเวลา ต้องให้ความรัก ความศรัทธาต่อวิชาชีพ และส่งเสริม ให้ผู้ที่เรียนมีความก้าวหน้าทางวิชาการด้วย ต้องมีทักษะในการสอนโดยนำเทคโนโลยีมาช่วยเสริมในการ สอนอย่างเหมาะสม รู้จักคิดวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ นำทฤษฎีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ปรับปรุงการเรียนการ สอนให้เหมาะสมและทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และ วิทยาการสมัยใหม่

บทบาทของอาจารย์ในสถาบันการศึกษา จึงนับว่าสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน นักศึกษา ให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนาอาจารย์จึงเป็นการช่วยให้อาจารย์ได้มีโอกาส เพิ่มพูนความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ รวมทั้งปรับปรุงทัศนคติ เจตคติ ของอาจารย์ต่อการจัดการและหน่วยงานให้ทันต่อเหตุการณ์และรับรู้ เรียนรู้ เทคนิคต่างๆในด้านการ ปฏิบัติงาน และการสอนรวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์กับนักศึกษา และเพื่อนร่วมงาน เป็นการเสริมสร้าง ศักยภาพของอาจารย์ เพื่อให้อาจารย์ได้สามารถปฏิบัติงานกิจ ในฐานะอาจารย์ที่ดี มีการปรับปรุงการเรียน การสอนอยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง และเป็นการกระตุ้นให้อาจารย์มีความตื่นตัวในวิชาชีพด้วยและเป็นการ พัฒนาสถาบันการศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาประเทศอีกด้วย

ซึ่งแนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นั้น ควรส่งเสริมการ หมุนเวียนของนักศึกษาและครูอาจารย์ ในอาเซียน รวมทั้งให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการร่วมกัน ในอาเซียน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่างๆ และการแลกเปลี่ยนเยาวชน การพัฒนา ระบบการศึกษาทางไกล ซึ่งช่วยสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต การส่งเสริมและปรับปรุงการศึกษาการ ฝึกอบรมทางอาชีพทั้งในขั้นต้นและขั้นต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่าง สถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียนต่อไป

2. แนวทางการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานอาเซียน

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) ก็ได้นับหนึ่งอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการอนุญาตให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุนที่เสรีขึ้น ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) ปี 2546 ยังเห็นชอบให้มีการจัดตั้ง "ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)" ภายในปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) ซึ่งประชาคมอาเซียนนี้นอกจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้วยังประกอบไปด้วยอีก 2 เสาหลัก (Pillars) ได้แก่ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community-ASC) และประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community - ASCC)

เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ ประเทศในกลุ่มอาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีความหลากหลายมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นทั้งระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การปกครอง ศาสนา ภาษาและวัฒนธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ มีความแตกต่างในระดับของการพัฒนามากที่สุด ดังนั้น การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจึงมีความท้าทายมากกว่าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอีกหลายเท่าตัว ถ้าจะเลือกประเด็นที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับประชาคมทั้ง 3 ด้าน (AEC, ASC, และ ASCC) แล้ว ต้องยอมรับว่าประเด็นทางด้าน "แรงงาน" เป็นประเด็นสำคัญที่สุด เพราะเกี่ยวข้องกับแรงงานในฐานะที่เป็นปัจจัยการผลิต (Factor of Production) โดยเฉพาะในมิติของการเคลื่อนย้ายแรงงาน (Migration) ของวิชาชีพหลัก ๆ 8 วิชาชีพ ได้แก่ แพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ วิศวกร สถาปนิก นักบัญชี ช่างสำรวจ และวิชาชีพการท่องเที่ยว

ในขณะที่พิมพ์เขียวของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC Blueprint) 2009 - 2015 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านแรงงานและการจ้างงาน ได้แก่

- 1) ลงทุนเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- 2) สนับสนุนงานที่มีคุณค่า (Promotion of Decent Work) ซึ่งหมายถึงงานที่สามารถตอบสนองความต้องการเกี่ยวกับชีวิตการทำงานของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นโอกาสและรายได้ การมีสิทธิในด้านต่าง ๆ (Rights) การได้แสดงออก (Voice) การได้รับการยอมรับ (Recognition) ความมั่นคงของครอบครัว (Family Stability) การได้พัฒนาตนเอง (Personal Development) การได้รับความยุติธรรม (Fairness) และการมีความเท่าเทียมทางเพศ (Gender Equality) และ
- 3) เสริมสร้างทักษะของการเป็นผู้ประกอบการ (Strengthening Entrepreneurship Skills) ให้ผู้หญิง เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ทางด้านพิมพ์เขียวของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (APSC Blueprint) จะเน้นส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสร้างขีดความสามารถในพื้นที่ภายหลังความขัดแย้ง เสริมสร้างความร่วมมือในการรับมือประเด็นปัญหาสำคัญความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะ

เรื่องการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและความท้าทายข้ามแดนรวมถึงการค้ามนุษย์ ซึ่งประเด็นดังกล่าวล้วนเกี่ยวข้องกับตลาดแรงงานแทบทั้งสิ้น

ดังนั้น ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยสมบูรณ์แบบ ประเทศสมาชิกจำเป็นต้องก้าวข้ามความสนใจเพียงแค่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แต่ควรให้ความสนใจกับอาเซียนมากกว่า รวมไปถึงเรื่องต่าง ๆ อีกจำนวนมากที่เป็นเรื่องสำคัญ กระทั่งกับคนหนุ่มมากของประเทศ แต่กลับไม่ได้ถูกนำมาพุดคุยในกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เช่น แนวทางการในการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติที่มีทักษะต่ำ มาตรฐานการคุ้มครองแรงงานระหว่างประเทศ การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานร่วมกัน รวมไปถึงการพิจารณาปรับกฎระเบียบภายในของประเทศสมาชิกอาเซียนให้สอดคล้องกันเพื่อเอื้อต่อการเคลื่อนย้ายบุคลากรระหว่างกัน

นอกจากนี้ การเตรียมความพร้อมคนไทยสู่พลเมืองอาเซียนต้องเตรียมพร้อมให้แรงงานไทย

1) เห็นประโยชน์ของอาเซียน (โดยเฉพาะอาเซียนทางบก ซึ่งได้แก่กลุ่มประเทศ CMLV) และพยายามเข้าใจภาษาและวัฒนธรรม ซึ่งจำเป็นในการติดต่อสื่อสารและดำเนินธุรกิจการค้า

2) ปรับกระบวนการทำงาน ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ยอมรับความแตกต่างด้านเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม และยอมรับในความหลากหลายที่จะเกิดมากขึ้นในอนาคต

3) ภาคการศึกษาจำเป็นในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ASEAN

4) ปรับปรุงวัฒนธรรมองค์กรและสิ่งจูงใจการทำงาน อาทิ เงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ ฯลฯ เพื่อรักษานักวิชาการที่มีคุณภาพไว้ในองค์กร

5) เปิดรับการรับพนักงานต่างชาติ ผ่อนคลายกฎระเบียบบางอย่างที่ไม่จำเป็น (เช่น การสอบใบประกอบวิชาชีพที่ต้องใช้ภาษาไทย) เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และสามารถดึงดูดแรงงานวิชาชีพที่มีความสามารถ (Talent Professionals) ให้มาทำงานในประเทศไทยได้มากขึ้น และส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่มีคุณค่าระหว่างกันและในระยะยาว เนื่องจากภาคธุรกิจมีส่วนสำคัญต่อการจ้างงาน

ภาครัฐควรกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Direction) ของประเทศให้ชัดเจน เช่น บริษัทไทยควรจะไปลงทุนในประเทศต่างประเทศในอุตสาหกรรมใดและจะมีการจ้างแรงงานในประเทศนั้น ๆ อย่างไร หรือจะเน้นการลงทุนในประเทศในอุตสาหกรรมใดและเลือกใช้แรงงานจากต่างประเทศหรือไม่

และเป็นจำนวนเท่าใด ทั้งนี้ การกำหนดยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะช่วยให้การบริหารจัดการแรงงานภายใต้ประชาคมอาเซียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อีกทั้ง ตลาดแรงงานที่สามารถเดินทางแลกเปลี่ยนแรงงานภายในอาเซียนได้อย่างเสรีอาจจะเป็นเส้นทางที่ดีที่สุดที่จะแก้ไขปัญหาคะขาดแคลน ในภูมิภาคอาเซียนจะเปิดตลาดแรงงานเสรีสำหรับอาชีพพิเศษ ในปี 2015 โดยมีหลายอาชีพที่ต้องมีการฝึกอบรมพิเศษและมีประสบการณ์ เช่น ช่างเทคนิค ช่างยานยนต์ ช่างเชื่อม เป็นต้นนอกจากนี้แม้ว่าแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน เช่น ประเทศไทยหรือประเทศฟิลิปปินส์จะมีแรงงานที่มีทักษะอยู่แล้วในตลาดแรงงานของประเทศตัวเองและมีแนวโน้มที่จะมีการปรับปรุงทักษะและความเชี่ยวชาญของแรงงานในประเทศรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานของประเทศไทยกล่าวว่า การนำเข้าแรงงานต่างชาติควรจะถูกมองว่าเป็น โอกาสในการแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของแรงงานไทย มากกว่าที่จะเป็นการแย่งตลาดงาน

โดยประเทศไทยจะมีการวางแผนและการเตรียมความพร้อมสำหรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2015 โดยจะมีการประเมินความต้องการแรงงานในแต่ละอุตสาหกรรม เพื่อที่จะสามารถเลือกชนิดของการใช้แรงงานให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน จากการประเมินในปัจจุบันพบว่าหลายภาคของงานขาดแรงงานที่มีฝีมือ เช่น อาชีพด้าน ITช่างเทคนิคยานยนต์

ทั้งนี้เป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคือการยกระดับความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ในภูมิภาคอาเซียน ทำให้รัฐบาลไทยมีแผนการที่จะพิจารณาการเพิ่มการจ้างงานรายชั่วโมงให้มากขึ้น เพื่อกระตุ้นตลาดแรงงานในประเทศและเป็นการเพิ่มประสบการณ์การทำงานของแรงงานภายในประเทศให้ทันการเปิดประชาคมเศรษฐกิจ (AEC)

ดังนั้น การพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานอาเซียนนั้นควรต้องมุ่งเน้นพัฒนาทักษะ 5 ด้าน ดังนี้

1.การพัฒนาทักษะการสื่อสาร (Communication Skill) ในที่นี้หมายถึงการสื่อสารกับชาวต่างชาติ ซึ่งจะต้องใช้ในกรอบด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม และด้านการศึกษา ก็คือภาษาอังกฤษ ผู้เขียนเป็นครู และผู้บริหารมานานร่วม 40 ปี มีข้อเสนอแนะว่า ควรเริ่มที่การบริหารจัดการด้านการเรียน การสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนเสียใหม่ เน้นไปที่การสอนของครู โดยให้เน้นการปฏิบัติการ

ทางภาษาให้เข้มข้น คือ ฟังพูด ฟังปฏิบัติ และโต้ตอบทางภาษากับครูไทย กับครูต่างชาติ หรือกับนักเรียนด้วยกัน เมื่อนักเรียนกล้าที่จะพูดสื่อสารแล้ว ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษน่าจะลดลง ถ้าพูดภาษาเพื่อนบ้านอื่นๆ ยิ่งน่าห่วง อย่าลืมว่าประชากรของอาเซียนรวมแล้วประมาณ 600 ล้านคน พูดภาษามลาญราวๆ 300 ล้านคน ครึ่งหนึ่งของประชากร แต่น้อยนักในโรงเรียน และมหาวิทยาลัยต่างๆ เปิดสอนภาษามลาญอย่างจริงจังสาเหตุหลักๆ น่าจะอยู่ที่คนไทยอคติกับภาษาประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ ภาษาลาว เขมร พม่า ที่อยู่ติดชายแดนไทย คนของประเทศเหล่านี้มาทำงานในไทยนับล้านคน เราก็อสื่อสารไม่ได้ แต่เขากลับสื่อสารกับคนไทยได้ คิดแก้ไขปัญหาดังกล่าวน่าจะแก้ได้ คือ ลดอคติ หักหลังตนเอง ผู้ที่เกี่ยวข้องเปิดใจ เปิดตาและเปิดหู เปลี่ยนวิธีสอนในห้องเรียนของครู เน้นสอนนอกห้องเรียน ทำกิจกรรมกับนักเรียนประเทศเพื่อนบ้านให้มากขึ้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้มีโรงเรียนหลายโรงทำอยู่แล้ว และทำได้ดีทีเดียว ซึ่งสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานก็สนับสนุนเต็มที่ แต่ผู้เขียนคิดว่าอยู่ที่ผู้บริหารโรงเรียนบางโรงยังไม่เห็นความสำคัญของทักษะด้านนี้

2.การพัฒนาทักษะการคิด (Thinking Skill) การส่งเสริมทักษะการคิด ถ้าดูหลักสูตรปี 2551 เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการคิด และวิเคราะห์ให้ผู้เรียนมากที่สุดหลักสูตรหนึ่ง แต่ปัญหาอยู่ว่าครูผู้สอนได้นำไปประยุกต์ใช้มากน้อยแค่ไหน มีผู้ใหญ่ทางการศึกษาหลายท่านให้ข้อคิดว่า ควรลดชั่วโมงเรียนลง ลดการเรียนในห้องเรียน และให้เวลาที่เหลือเด็กได้เรียนรู้นอกห้องเรียน ทำกิจกรรม ทำโครงการต่างๆ กิจกรรมเหล่านี้สามารถส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียนได้ดี ถ้าย้อนไปดูทักษะที่เกี่ยวข้องกับการคิดมากที่สุด คือ ทักษะการอ่าน ทักษะคณิตศาสตร์ และทักษะวิทยาศาสตร์

3.การพัฒนาทักษะการมีส่วนร่วม (Participation Skill) ทักษะการมีส่วนร่วม คือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมภูมิใจ คนไทย สังคมไทยมักจะมีปัญหาโดยตลอด ซึ่งตามโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาของไทย นอกจากในกลุ่มสาระทั้ง 8 สาระแล้ว แต่ละกลุ่มของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกลุ่มหนึ่งที่เอื้อกับผู้เรียนเนื่องจากขาดกำลังใจ หรือปัจจัยอื่นๆ ในการพัฒนาทักษะการมีส่วนร่วมของผู้เรียนนั้น ครูจะต้องเข้าใจก่อนว่าเป็นการเรียนรู้จากการกระทำ (learning by doing) ซึ่งเป็นพื้นฐานการพัฒนาผู้เรียน ด้านการเรียนรู้ที่ดึงความสามารถของผู้เรียนออกมา (active learning) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการสอนมากขึ้น ครูจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนแก้ปัญหามากขึ้น เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรียกการเรียนรู้แบบนี้ว่า การเรียนรู้โดยการแก้ปัญหา (problemsolving) และเรียนรู้โดยการร่วมมือกัน (cooperative learning) ทักษะการมีส่วนร่วมเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เกี่ยวกับข้องควรขับเคลื่อนให้เป็นจริงเป็นจังมากกว่านี้ เพราะเป็นการพัฒนาคนด้านความรู้

ทัศนคติ และทักษะได้เป็นอย่างดี เพราะทักษะการมีส่วนร่วมเป็นการฝึกผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และทักษะนี้เป็นทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมมาก

4.การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหา (Problem solving Skill) ด้านทักษะการแก้ปัญหา ผู้เขียนคิดว่า เป็นทักษะที่สำคัญมากทักษะหนึ่งของนักเรียนไทย เรามักจะได้ยินได้ทราบตามข่าวต่างๆ ว่าเด็กไทยประสบปัญหาทั้งในด้านครอบครัว ด้านส่วนตัว ด้านการเรียน แล้วนักเรียนเหล่านั้นตัดสินใจทำร้ายตนเองอยู่เสมอ ซึ่งที่จริงแล้วทุกคนมีปัญหาทั้งสิ้น แต่ขึ้นอยู่กับว่าแต่ละคนจะนำปัญหาเหล่านั้นมาแก้ปมอย่างไร เด็กไทย หรือคนไทยพร้อมแล้วหรือยังที่เผชิญปัญหา และโดยเฉพาะพร้อมที่จะแก้ปัญหที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้ยังควรเน้นฝึกทักษะให้กับนักศึกษา 3 ทักษะ คือ

1.ทักษะในการค้นหาข้อมูล ทักษะนี้นักเรียนจะต้องอ่านเป็นหลัก ซึ่งการอ่านของเด็กไทย คนไทย อยู่ในระดับต่ำมาก จะต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีพฤติกรรมอยากรู้ อยากเห็นปรารถนาจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่หลากหลาย

2.ทักษะในการคิดเชิงวิเคราะห์ ผู้เรียนจะต้องเข้าใจสถานการณ์ด้วยการแยกส่วนประกอบออกมาเป็นส่วน มีการเรียบเรียงที่มาของปัญหา หรือสถานการณ์อย่างมีระบบ สามารถเปรียบเทียบคุณลักษณะ และองค์ประกอบที่แตกต่างได้ ลำดับความสำคัญก่อน และหลังได้อย่างมีเหตุผล 3.ทักษะการคิดเชิงหลักการ เป็นทักษะในการวิเคราะห์ปัญหา สามารถบอกถึงรูปแบบของการเกิดปัญหา หรือการเชื่อมโยงระหว่างสถานการณ์กับปัญหา ผู้เรียนจะต้องใช้เหตุและผลที่สร้างสรรค์มีหลักการ

3.การพัฒนาทักษะจิตสาธารณะ (Public mind Skill) ด้วยสภาพทางสังคมที่สับสนยุ่งเหยิง สลับซับซ้อน ผู้คนนิยมฟุ้งเฟ้อ เห็นแก่ตัว ยึดวัตถุนิยมเป็นปัจจัยในการดำรงชีวิต จนลืมสายใยของวัฒนธรรม และประเพณีดั้งเดิม ฉะนั้น การส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านจิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งหนึ่งที่จะพัฒนานักศึกษาให้เข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. แนวทางการพัฒนาสายสนับสนุนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมบุคคลในข้อ 1 และ 2 อย่างมีประสิทธิภาพ

ทรัพยากรบุคคลนับเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากที่สุดของมหาวิทยาลัยเนื่องจากบุคลากรจะเป็นผู้ผลักดันให้ภารกิจต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถมีสมรรถนะสอดคล้องตามเป้าหมายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยตลอดจนมีคุณลักษณะที่ดีพึงประสงค์ และมีทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยจะทำให้มหาวิทยาลัยเจริญก้าวหน้าและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องนอกจากนี้ยังเป็นการเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้สามารถรองรับและเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตด้วยมหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรกำหนดแนวทางในการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องและสนับสนุนเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ดังนี้

1.มหาวิทยาลัย และส่วนงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพสูงขึ้น โดยการไปเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การไปศึกษาฝึกอบรม ควบคู่ปฏิบัติงานวิจัย การไปเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ การไปปฏิบัติงานบริการวิชาการ การไปปฏิบัติงานอื่นใดที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากร การไปประชุม สัมมนาหลักสูตรต่าง ๆ ที่องค์กรภายนอกจัดทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ที่จะให้ความรู้ใหม่ๆ เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองตลอดเวลา

2. ส่งเสริมให้แต่ละส่วนงานมีบทบาทในการพัฒนาบุคลากรของส่วนงาน ซึ่งเป็นการพัฒนาบุคลากรตามเป้าหมายและภารกิจหลักของส่วนงาน โดยเน้นการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรให้เกิดการเรียนรู้ที่สมดุล ทั้งการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานในรูปแบบต่างๆ อาทิเช่น การฝึกอบรม การศึกษาต่อ การประชุม และสัมมนา เป็นต้น และการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับบุคลากร โดยให้หัวหน้าส่วนงานและผู้บังคับบัญชาทุกระดับ มีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยพัฒนาขีดความสามารถ ความรอบรู้ในงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น การปฐมนิเทศ การสอนงาน การแนะนำงาน การกำกับดูแลวิธีการทำงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ การแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดการความรู้ (Knowledge Management) การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (CQI) และการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (R2R) รวมทั้งกระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีการพัฒนา และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นต้นซึ่งมิได้จำกัดเฉพาะการจัดอบรมเท่านั้น เพื่อให้สามารถนำความรู้จากการปฏิบัติจริง จากการฝึกฝน และจากประสบการณ์ที่แอบแฝงอยู่ในตัวบุคคลมาใช้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อการพัฒนาบุคลากรและการพัฒนางาน ทั้งนี้โดยให้ส่วนงานจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร และจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ

ของบุคลากรอย่างเหมาะสม และมีการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบต่างๆอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรับทราบข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงในการจัดการพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสมในโอกาสต่อไป

3. มหาวิทยาลัยกำหนดโครงการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะในด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในส่วนที่เป็นความต้องการโดยรวมในระดับมหาวิทยาลัย และส่วนงานสามารถ กำหนดโครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรในส่วนที่เป็นความต้องการเฉพาะของส่วนงานได้เอง โดยให้ สอดคล้องกับความจำเป็น ทิศทาง และเป้าประสงค์ เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามแผนเส้นทางการ พัฒนาบุคลากร 5 ลักษณะ ดังนี้

1) การเสริมสร้างค่านิยมหลักและสมรรถนะหลักของมหาวิทยาลัย (Core Value /Organization Culture & Core Competency)เป็นการหล่อหลอมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยมีความรู้ ความเข้าใจใน ค่านิยมหลักของมหาวิทยาลัย รวมทั้งพัฒนาบุคลากรตามสมรรถนะหลักของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิด ทักษะที่ดีต่อมหาวิทยาลัยและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งการพัฒนาบุคลากรในส่วนนี้ควรเป็นหน้าที่ ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและส่วนงานโดยพัฒนาตามค่านิยมหลักของมหาวิทยาลัยในเรื่องต่างๆ ดังนี้

ค่านิยมหลัก (Core Value/Organization Culture)

- Mastery (ความชำนาญ)
- Altruism (ความไม่เห็นแก่ตัว)
- Harmony (ความสามัคคี)
- Integrity (ความซื่อสัตย์)
- Determination (ความมุ่งมั่น)
- Originality(ความแปลกใหม่)
- Leadership (ความเป็นผู้นำ)

สมรรถนะหลัก (Core Competency)

- ความยึดมั่นในคุณธรรม (Integrity)
- การมุ่งผลสัมฤทธิ์(Achievement Motivation)

- ความรับผิดชอบในงาน (Responsibility)
- การทำงานเป็นทีม (Teamwork)
- การวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ (Systematic Job Planning)

2) การพัฒนาความรู้/ทักษะในการปฏิบัติงาน (Job Knowledge / Functional area Knowledge) เป็นการพัฒนาความรู้ ความสามารถ/ทักษะการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ (ตามแต่ละตำแหน่งงาน) ให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวควรพัฒนาในเรื่องต่างๆ เช่น

การพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุน

- กลุ่มตำแหน่งสนับสนุนทั่วไป เช่น เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป นักทรัพยากรบุคคล เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน นักวิชาการศึกษา นักประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

โดยการพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ หรือเทคนิค วิธีการ วิทยาการใหม่ๆ ตามตำแหน่งงานนั้นๆ เช่น ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคล ควรได้รับการพัฒนาทางการบริหารทรัพยากรบุคคลในเรื่องต่างๆ นักวิชาการเงินและบัญชี ควรได้รับการพัฒนาทางด้านการเงินและบัญชี เป็นต้น ทั้งนี้ อาจทำได้หลายแนวทาง เช่น การสอนงาน (Coaching), ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring), การไปปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น (Attachment Working), การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน (Job Rotation), การจัดการความรู้ในองค์กร (Knowledge Management), การจัดอบรมในองค์กร (In - house Training) หรือการส่งไปอบรม ณ หน่วยงานภายนอกที่จัดอบรมในเรื่องนั้นโดยเฉพาะ (Public Training) โดยการพัฒนาในส่วนนี้ควรเป็นหน้าที่ของส่วนงาน ที่จะจัดหรือเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาตามรูปแบบต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น อาทิเช่นเรื่องต่างๆ ดังนี้

- ความรู้ด้านการเงินและบัญชี
- ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
- การให้คำปรึกษานักศึกษา
- การทำสื่อประชาสัมพันธ์
- การจัดทำงบประมาณ

ฯลฯ

3) การพัฒนาศักยภาพและการพัฒนาตนเอง (People Skill/Self Development)เป็นการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น รวมทั้งการพัฒนาการทำงานร่วมกับผู้อื่น (ทีมงาน) เพื่อให้เกิดการทำงานแบบมีส่วนร่วม และสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ตลอดจนเกิดประสิทธิภาพของงานที่ปฏิบัติได้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งควรพัฒนาทักษะในเรื่องต่างๆ เช่น

- ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ทักษะด้านภาษาอังกฤษ

- การทำงานเป็นทีม

- การพัฒนาบุคลิกภาพ

- การสื่อสาร การประสานงาน

ฯลฯ

4) การพัฒนาทักษะด้านการบริหารจัดการ (General Management) เป็นการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถในด้านการบริหารจัดการทั่วไป เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรที่กำลังจะก้าวสู่ตำแหน่งบริหาร หรือบุคลากรสายบริหารที่กำลังจะก้าวสู่การเป็นผู้บริหารในระดับที่สูงขึ้น ให้มีศักยภาพที่เหมาะสมต่อการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร ซึ่งได้แก่

- การวางแผนเชิงกลยุทธ์(Strategic Planning)

- ทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ (Problem Solving)

- เครื่องมือการบริหารจัดการต่างๆ (Tool & Technical Management)

- การพัฒนาภาวะผู้นำ (Leadership)

อภิปรายผล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

รูปแบบการบริหารที่ผู้วิจัยกำหนดรูปแบบการบริหารหมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอน (Teaching-Learning Model) โดยผู้ที่เกี่ยวข้องมี 3 กลุ่มคืออาจารย์/ประธานสาขา(บริหาร)สายสนับสนุน และนักศึกษาซึ่งจากการศึกษาเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง จึงสรุปได้ว่า ผู้วิจัยนั้นต้องการรูปแบบการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

จากปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ด้านการศึกษา การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ที่ชะอำ-หัวหิน ประเทศไทย เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2552 ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในแผนงานจัดตั้งประชาคมทั้ง 3 เสาหลัก พร้อมทั้งประกาศปฏิญญาว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2552-2558 โดยยึดแผนการจัดตั้งประชาคม 3 ด้านในการดำเนินงานเพื่่มุ่งสู่การเป็นประชาคมอาเซียน และประกาศปฏิญญาว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ให้การศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีความรับผิดชอบทางสังคม

(1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เน้น 3 เรื่อง คือ การมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน สงบสุขและรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาความมั่นคงรอบด้าน และการมีพลวัตรและปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก

(2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เน้นการบรรลุวัตถุประสงค์ 4 ด้าน คือ การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว (การเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรี) สร้างขีดความสามารถการแข่งขันเศรษฐกิจอาเซียน การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

(3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ครอบคลุมเรื่อง เยาวชน การศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สิทธิมนุษยชน สาธารณสุข วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม สตรี แรงงาน ความยากจน สวัสดิการสังคม วัฒนธรรม /สารนิเทศ กิจการพลเรือน การตรวจคนเข้าเมือง ยาเสพติด ภัยพิบัติแนวคิดโดยสรุป คือ ทำนุบำรุงมนุษย์ ทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของอาเซียน โดยยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลาง มียุทธศาสตร์สำคัญ 4 ด้าน

- การสร้างสังคมที่มีความเอื้ออาทร ขกระดับคุณภาพชีวิต จัดการศึกษาทั่วถึง ขจัดปัญหาความยากจน ปัญหาเด็ก สตรี ผู้สูงอายุและคนพิการ
- การจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจ
- การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน
- การส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน

อีกทั้ง กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการภายใน ปี 2555 - 2558 เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ดังนี้

1. การให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยรณรงค์ให้ประชากรทุกคนอ่านออกเขียนได้ ลดอัตราการไม่รู้หนังสือ เปิดโอกาสอย่างเท่าเทียม ซึ่งขณะนี้ ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 4 ในกลุ่มประเทศอาเซียน ที่มีอัตราประชากรรู้หนังสือ ร้อยละ 93.5 และมีเพียงร้อยละ 6.5 ของประชากรวัยเรียนที่ไม่รู้หนังสือ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนทางไกลการศึกษานอกระบบ การเรียนจากศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (Community Learning Centres - CLCs) ทั้งนี้ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากกลุ่มประเทศอาเซียนว่าเป็นประเทศที่มีความเข้มแข็งในการส่งเสริมการพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่าน CLCs รวมทั้งมีความเชื่อมโยงกับศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในประเทศสมาชิกอาเซียนอีกด้วย

นอกจากนี้ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำหลักสูตรมาตรฐานอาเซียน (ASEAN Curriculum) สำหรับช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-ป.6) ช่วงชั้นที่ 2 (ม.1-ม.3) และช่วงชั้นที่ 3 (ม.4-ม.6) โดยกำหนดใน 7 สาขาวิชาได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ พลศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ จริยศึกษา ศิลปะ และอัตลักษณ์ของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค เพื่อจัดทำรายละเอียดหลักสูตรอาเซียนในเดือนกันยายน 2555

2. การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยส่งเสริมการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียน การพัฒนาครูซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งประเทศไทยมีเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนาครูกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนรวมทั้งการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

3. การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม โดยเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษา เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายในประเทศ พัฒนารอบคุณวุฒิแห่งชาติ ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อเป็นกลไกและ

เครื่องมือในการพัฒนากำลังคนที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษา ภาคเอกชนและสถาบันเฉพาะทาง

4. การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในสาระวิชาและระดับชั้นต่างๆทั้งในรูปแบบ on-line และ / หรือ off-line กำหนดสมรรถนะผู้เรียนในด้าน ICT ในแต่ละระดับการศึกษาพัฒนายกระดับสถาบันการศึกษาให้มีความสามารถเฉพาะทางด้าน ICT เพื่อผลิตบุคลากรด้าน ICT ให้มีทักษะความเชี่ยวชาญสูง สร้างแรงจูงใจเพื่อเพิ่มศักยภาพแรงงานในการเข้าฝึกอบรม และสอบมาตรฐานวิชาชีพด้าน ICT ที่มีการกำหนดไว้ในระดับสากล พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง

5.การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและพัฒนาครู ณาจารย์นักวิทยาศาสตร์และบุคลากรทางด้านวิชาชีพทางการวิจัยที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งสร้างเครือข่ายการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้ความสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยแล้ว นั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการเสวนากลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 ฝ่าย และได้ผลการวิจัยจากการเสวนากลุ่ม เป็นการพัฒนารูปแบบ 6 ประเด็น ดังต่อไปนี้

ตารางการพัฒนารูปแบบ 6 ประเด็น

ด้านหลักสูตร	ด้านภาษา	ด้านวัฒนธรรม	ด้านบริบท นักศึกษา	ด้านพัฒนา อาจารย์	ด้านบุคลากร
1.ควรเป็นหลักสูตรที่มีความหลากหลายเน้นการปฏิบัติ	1.พัฒนาศักยภาพด้านภาษา ของอาจารย์และนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น จัดทดสอบความรู้ด้านภาษา ศึกษา	1.ควรมีเจตคติ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศอาเซียน	1.สร้างความเชื่อมั่นและความเชี่ยวชาญให้กับนักศึกษา เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานอาเซียน โดยเน้นการฝึกปฏิบัติ ฝึกให้	1.พัฒนาด้านภาษาของอาจารย์ผู้สอน เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาอาเซียน สร้างแรงจูงใจให้อาจารย์พัฒนาตนเอง	1.สร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในการพัฒนาด้านภาษา

	งาน ต่างประเทศ ให้ ทุนการศึกษา ให้ไปเรียนรู้ แลกเปลี่ยนการ จัดการเรียนการ สอน ต่างประเทศ จัด อบรมด้าน ภาษาเพื่อ นำไปใช้ได้จริง ในการเรียนการ สอน		คิด วิเคราะห์ ฝึกความ รับผิดชอบโดย การทำงานเป็น ทีม	ด้านภาษา	
2.ควรเป็น หลักสูตรที่ รองรับกับ ตลาดแรงงาน อาเซียน	2.จัดโครงการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับ อาจารย์หรือ นักศึกษาใน อาเซียน	2.จัดโครงการ หรือศึกษาดู งานเพื่อแลก เปลี่ยนเรียนรู้ วัฒนธรรมใน ประเทศ อาเซียน	2.สร้างสิ่ง สนับสนุนการ เรียนรู้เพื่อ รองรับการเข้า สู่ประชาคม อาเซียนสำหรับ นักศึกษา เช่น ห้องสมุดที่ ทันสมัย Internet Wifi	2.พัฒนาด้าน การสอน มี ความรู้ความ เชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน มี ความรู้ด้าน ภาษามากขึ้น	2.จัดทดสอบ ภาษาอังกฤษ เพื่อวัดระดับ ความสามารถ โดย แบบทดสอบที่ มีมาตรฐาน
3.ควรมีการ จัดการเรียนการ สอนเฉพาะทาง เพื่อเป็น ทางเลือกให้กับ นักศึกษา	3.มีการเรียน การสอนเป็น ระบบ 2 ภาษา	3.มีการทำความเข้าใจ และเน้น ให้เห็นถึง ประโยชน์ใน การเรียนรู้ ประเทศ อาเซียน	3.ส่งเสริม ทักษะการ ทำงานให้กับ นักศึกษา เช่น ทักษะด้าน คอมพิวเตอร์		3.จัดกิจกรรม โครงการโดย เน้นการปฏิบัติ ให้กับบุคลากร เพื่อเรียนรู้ด้าน ภาษา
4.ควรมี หลักสูตรระยะ	4.สอดแทรก ภาษาอาเซียน		4.สร้าง บรรยากาศ		

สิ้น หรือ หลักสูตรไว้ รองรับการ แลกเปลี่ยน นักศึกษากับ ประเทศ อาเซียน	ในการจัดการ เรียนการสอน		แวดล้อมให้เอื้อ ต่อการศึกษา เช่น ห้องเรียนที่ ทันสมัย อุปกรณ์การ เรียนการสอนที่ ทันสมัย		
	5.จัดทำMOU เกี่ยวกับการฝึก ประสบการณ์ ในประเทศ อาเซียน		5.จัด ทุนการศึกษา เพื่อให้ นักศึกษา แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับ ประเทศ อาเซียน		

จากผลการวิจัย จะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) เป็นปีที่ประชาคมอาเซียนมีผลอย่างสมบูรณ์ตามข้อตกลงที่ประเทศสมาชิกได้ลงนามร่วมกันในกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ส่งผลให้ประเทศสมาชิกประชาคมจำนวน 10 ประเทศต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อตกลงที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย 3 เสาหลัก (pillars) ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community-APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) และประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio – Cultural Community-ASCC) จากกฎบัตรอาเซียนดังกล่าว ได้นำไปสู่การกำหนดแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียนครอบคลุมทั้ง 3 เสาหลัก สำหรับแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียน (A Blueprint for ASEAN Socio-Cultural Community) ได้กำหนดให้การศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยถือว่าการพัฒนามนุษย์เป็นเป้าหมายสำคัญอันดับแรกในการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่ดีของประชากรในภูมิภาค จึงกำหนดให้มีการดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของผู้นในภูมิภาค ดังนั้น การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประชากรในประชาคมให้มีคุณภาพที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

การศึกษาไทยจึงได้รับผลกระทบจากนโยบายการสร้างประชาคมอาเซียน ดังนั้น ภายในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมและปรับตัวด้านการศึกษา ตลอดจนหลักสูตร และการสอนให้มีความพร้อมที่จะพัฒนาเด็ก เยาวชน และประชาชนคนไทยให้มีความรู้ความสามารถ คุณลักษณะ และทักษะต่าง ๆ เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมที่เปลี่ยนแปลงและมีความหลากหลายในวิถีทางที่สอดคล้องกับ ข้อตกลงที่กำหนดในกฎบัตรอาเซียน อย่างไรก็ตาม หลังปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยก็ยังคงเผชิญกับความ เปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีความเป็นนานาชาติในวงกว้างมากขึ้น ดังนั้น จึงต้องมีการเตรียม ความพร้อมล่วงหน้าในด้านการศึกษา ตลอดจนหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนที่ต้องมีความ ทันสมัย รองรับกับความเปลี่ยนแปลง และให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะการทำงาน และคุณลักษณะต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติท่ามกลางความ หลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมอาเซียนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ในระดับประเทศจะมีการกำหนดนโยบายในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาได้ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ระบบคุณวุฒิวิชาชีพให้สามารถรองรับการเปิดเสรีด้านแรงงาน ทั้งนี้ สถาบันการศึกษาจะมีการดำเนินการ โดยใช้มาตรฐานคุณวุฒิระดับสากลมาเป็นกรอบทิศทางการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรที่ ปรับปรุงและพัฒนาขึ้นจะเป็นหลักสูตรที่มีชาวต่างชาติมาเข้าเรียน จึงส่งผลให้แต่ละประเทศจะจัดทำเว็บไซต์ของประเทศตนเองเป็นภาษาอังกฤษ อีกทั้ง แต่ละประเทศมีแนวโน้มที่จะปรับปฏิทินการศึกษาของประเทศตนเองให้สอดคล้องกันกับประเทศสมาชิก เพื่อให้มีการรับรองคุณวุฒิการศึกษาระหว่างกัน ได้ นอกจากนี้ การประเมินคุณภาพการศึกษา หลักสูตร และการสอนจะใช้ระบบมาตรฐานสากล โดยการ ประเมินการศึกษาของประเทศไทยจะไม่เป็นการประเมินเพียงในระดับของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

2. หน่วยงานทางการศึกษาจะมีการเพิ่มหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยอาจจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมจากสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีอยู่ เดิม หรือเป็นรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษา หรือเป็นการบูรณาการเนื้อหาเข้ากับวิชาต่างๆ ในหลักสูตรเดิม เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักประเทศอาเซียนในทุกมิติ ทั้งนี้ จะมีการให้ความสำคัญมากขึ้นกับการ

จัดหลักสูตรอาเซียนให้เหมาะสมกับการศึกษาในแต่ละระดับชั้น โดยคำนึงถึงการจัดวางหลักสูตร รายวิชา และเนื้อหาอย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง นอกจากนี้ ในอนาคตอาจมีหลักสูตรแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Core Curriculum) กล่าวคือ อาจมีการจัดทำเนื้อหาสาระการเรียนรู้แกนกลางของอาเซียนร่วมกัน เพื่อให้แต่ละประเทศได้นำเนื้อหาสาระการเรียนรู้แกนกลางเหล่านั้นไปใช้ในการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอาเซียน โดยยังเปิดโอกาสให้แต่ละประเทศได้ใช้เนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับสภาพความต้องการ อัตลักษณ์ และคุณลักษณะเฉพาะของประเทศของตนเป็นหลัก

3. กระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรจะมุ่งเน้นเพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพ โดยให้ทั้งด้านความรู้ คุณลักษณะ และทักษะต่าง ๆ ที่สนองตอบต่อความต้องการของความเป็นอาเซียน ดังนั้น การเรียนการสอนที่กำหนดให้มีการบูรณาการเนื้อหาอาเซียนสู่การเรียนการสอนจะไม่เพียงแต่บูรณาการเพียง เนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ และเจตคติที่ดีต่อการอยู่ร่วมกันในอาเซียนเท่านั้น แต่จะให้ความสำคัญ กับ การบูรณาการทักษะต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะทักษะ 5C ที่จะบูรณาการสู่การเรียนการสอนในทุกรายวิชา ได้แก่ ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creative problem solving skills) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking skills) ทักษะการร่วมมือ (Collaborative skills) ทักษะการสื่อสาร (Communicative skills) และทักษะคอมพิวเตอร์ (Computing skills)

4. หน่วยงานที่จัดการศึกษาจะมุ่งพัฒนาหลักสูตรที่เน้นอาชีพและผลิตบัณฑิตใน 7 สาขา ในปริมาณที่มากขึ้น ได้แก่ วิศวกรรม การสำรวจ สถาปัตยกรรม แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล และบัญชี เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีการจัดทำข้อตกลงที่เรียกว่า Mutual Recognition Agreement (MRA) เพื่ออำนวยความสะดวกในการยอมรับคุณสมบัติของนักวิชาชีพที่สำคัญร่วมกัน ส่งผลให้มีการถ่ายเทแรงงานฝีมือได้เสรีมากขึ้น ทั้งนี้ อาชีพเหล่านี้จะได้รับการยกเว้น ไม่มีการกีดกัน สามารถเดินทางไปประกอบอาชีพในประเทศอาเซียนอื่น ๆ ได้อย่างเสรี นอกจากนี้ จะมีการผลิตบัณฑิตในสาขาพยาบาลผู้ใหญ่มากขึ้น เนื่องจากสังคมไทยในอนาคตจะเป็นสังคมผู้สูงอายุ (Aging Society)

5. สถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐกิจและเอกชนจะมีการประสานงานอย่างใกล้ชิด และมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ได้กำลังคนที่มีทักษะแรงงานที่มีฝีมือ และเป็นแรงงานที่มีมาตรฐาน โดยจะให้ความสำคัญกับการฝึกงานในรูปแบบต่างๆ และถือว่าการฝึกงานเป็นกระบวนการสำคัญที่สะท้อนถึงมาตรฐานของทักษะแรงงานในภาคปฏิบัติ

6. ในระดับอาชีวศึกษา ประเทศสมาชิกจะร่วมกันกำหนดแนวทางให้มีการส่งเสริมให้เยาวชนในระดับอาชีวศึกษาได้รับทุนแลกเปลี่ยนจากประเทศสมาชิกเดินทางไปทำงานช่วงสั้นๆ ในระหว่างปิดภาคการศึกษาหรือกำหนดเป็นชั่วโมงฝึกงานในหลักสูตรต่าง ๆ เช่น หลักสูตรการบริการ ช่างฝีมือ และการท่องเที่ยว ฯลฯ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนในสายอาชีพมีประสบการณ์ตรงในการทำงานในประเทศสมาชิก อีกทั้ง จะมีการแลกเปลี่ยนบุคลากร และนักศึกษาอย่างกว้างขวาง

7. รูปแบบของหลักสูตรและการเรียนการสอนจะมีรูปแบบที่หลากหลายและมีทางเลือกแก่ผู้เรียนมากขึ้น ได้แก่ การเรียนทางไกล การเรียนในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ตลอดจนการเรียนตามความสนใจในหลักสูตรระยะสั้นต่าง ๆ นอกจากนี้ แต่ละประเทศจะพัฒนาหลักสูตรที่เน้นความร่วมมือระหว่างประเทศ และหลักสูตรนานาชาติมากขึ้น โดยหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษจะมีเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาในระดับต่าง ๆ และหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นสำหรับผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน ที่เป็นผลมาจากนโยบายการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนไทยสามารถสื่อสารกับประชาชนทุกประเทศในอาเซียนอย่างน้อยที่สุดเป็นภาษาอังกฤษ อีกทั้ง จะมีการให้เรียนรู้เพิ่มเติมภาษาอาเซียนอื่นอีกหนึ่งภาษาเป็นอย่างน้อย นอกจากนี้ จะมีการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่ใช้ในการเรียนการสอนสำหรับผู้สอนทุกระดับอีกด้วย

8. นโยบายระดับชาติจะให้ความสำคัญเร่งด่วนกับการเรียนการสอนที่ยกระดับคุณภาพการศึกษาในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นรายวิชาที่พัฒนาคนให้มีความสามารถในการแข่งขันในเวทีนานาชาติ ซึ่งเป็นผลมาจากผลการประเมินในระดับต่าง ๆ ที่พบว่าประเทศไทยกำลังประสบปัญหาอยู่ในขั้นวิกฤติ ดังนั้น ในระดับนโยบายจะมีการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ส่วนในระดับปฏิบัติ ผู้สอนในรายวิชาดังกล่าวจะได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น ซึ่งจากแนวทางการแก้ปัญหาทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติก็จะส่งผลให้มีการทบทวนหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ใน 3 รายวิชาดังกล่าว โดยเฉพาะด้านภาษา

บรรณานุกรม

จุไรศิริ ชูรักษา. “ผลกระทบ ความพร้อม และการปรับตัวด้านการศึกษาของไทยในการเข้าสู่

ประชาคมอาเซียน”อาเซียนศึกษา (ASIAN STUDIES). สงขลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.2555.

ดร.ณิ โอวรียาพิทักษ์ และคณะ, ความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ

นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร,2558

ณรงค์ พุทธิชีวิน. เอกสารการประชุมปฏิบัติการ เรื่อง “บทบาทการเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อก้าว

สู่สังคมอาเซียน” วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2555 ณ ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา,

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา.2555.

พลฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน : พื้นฐานการศึกษาด้านเศรษฐกิจ

สังคมและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์.2553.

พลชนันท์ บุญช่วย, ญัฐปภัสร เทียนจันทร์, การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาสาขาวิชาการตลาดเพื่อเตรียมความ

พร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน,2555

วัชรารักษ์ ทวีกุล, บทบาทของมหาวิทยาลัยในกระบวนการทัศน์ความเป็นประชาคมอาเซียน,2558

วิยะดา วรานนท์วันิช,การเตรียมความพร้อมด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ของมหาวิทยาลัยเอกชนสู่ประชาคม

อาเซียน,2558

วิทยากร เชียงกุล. สภาวะการศึกษาไทย ปี 2551/2552 บทบาทการศึกษาไทยกับการพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น. 2553.

ศรีวิการ์ เมฆวัชรชัยกุล. ทิศทางและนโยบายการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน. เอกสารประกอบการ

บรรยายในการประชุมเรื่อง “มุ่งหน้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน” เมื่อวันที่ 26 – 27 เมษายน พ.ศ.

2555 ณ วิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว อำเภอกะสมุย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัด

สุราษฎร์ธานี.2555.

สมใจ กงเดิม, ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, 2555

สุรินทร์ พิศสุวรรณ. การบรรยายพิเศษ เรื่อง “ทิศทางการศึกษาไทยในประเทศประชาคม

อาเซียน” วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2555 ณ โรงเรียนมาฆิราวุธ จังหวัดสงขลา.2555.

สุบิน ยุระรัช, ความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเพื่อรองรับ

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน,2554

สุนทรี วรรณไพเราะ,ยุทธศาสตร์การบริหารสถาบันอุดมศึกษาไทยเพื่อเตรียมความพร้อมผู้การเป็น

ประชาคมอาเซียน,2555

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา,การขับเคลื่อนการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน, กรุงเทพฯ :

กระทรวงศึกษาธิการ, 2555.

อนวัช ยาวิชัย และคณะ, การพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้เพื่อมุ่งสู่

ประชาคมอาเซียน,2555

อุษณีย์ พรหมศรียา, ความพร้อมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดปทุมธานีในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน,2555

Office of The Education Council. Education in Thailand 2007. Bangkok: Office of The

Education Council.2007.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรมประชาสัมพันธ์.ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคืออะไร มีเป้าหมายอย่างไร และไทยได้ประโยชน์

อย่างไร. [online].กรมประชาสัมพันธ์. 2555.

แหล่งเข้าถึง http://hq.prd.go.th/prTechnicalDM/ewt_news.php?nid=510. [1 พฤษภาคม

2555]

สรุปผลการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งที่ ๕ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง. การประชุมรัฐมนตรี

ศึกษาอาเซียนล่าสุดคือการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งที่ 9[online].การประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งที่ 9.2555.

แหล่งเข้าถึง <http://www.bic.moe.go.th>[1 ธันวาคม 2559]

สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. การประเมินคุณภาพภายนอก.[online].กรม

ประชาสัมพันธ์. สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.2555.

แหล่งเข้าถึง <http://www.onesqa.or.th>[15 พฤษภาคม 2555]

The official website of the Association of Southeast Asian Nations. (2009). About

Asian (online).Available: <http://www.aseansec.org/>. May 1, 2012.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รูปภาพการเสวนากลุ่ม

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล นางสาวมนันท์ ปิ่นพิทักษ์

Miss. ManasnunPinpitak

2. หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 3670200012010

3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์

4. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

5. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ อ.เมือง จ. เพชรบูรณ์ 76000

โทรศัพท์ 056-717137, 087-0702400E-mail doggy0900@hotmail.com

6. ประวัติการศึกษา

นบ. (นิติศาสตรบัณฑิต)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นม. (นิติศาสตรมหาบัณฑิต) สาขากฎหมายธุรกิจ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

7. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

นิติศาสตร์ สาขากฎหมายธุรกิจ

8. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง การปรับตัวในการเรียนในระดับอุดมศึกษาของ
นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ หมู่เรียน 5611020231 และ 5611020232
ในรายวิชากฎหมายแพ่ง : หลักทั่วไป ทฤษฎีการวิจัยประเภททั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ประจำปีงบประมาณ 2556 (นักวิจัยหน้าใหม่)

หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง ปัญหาการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค กรณีศึกษา
ความปลอดภัยของผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทวิจัยทั่วไป
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบูรณ์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทุนอุดหนุนการวิจัยประเภททั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ประจำปีงบประมาณ 2559

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล นางสาวนงลักษณ์ อานี

Miss. Nonglak Arnee

2. หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 3310700815734

3. ตำแหน่งปัจจุบัน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

4. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

5. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ อ.เมือง จ. เพชรบูรณ์ 76000

โทรศัพท์ 056-717137# 5402

6. ประวัติการศึกษา

นบ. (นิติศาสตรบัณฑิต)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

LL.M Business Law (International Program)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นค. (นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประกาศนียบัตรอบรมวิชาว่าความ สภานายความ

เนติบัณฑิตไทย สมัยที่ 54 สำนักอบรมกฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

7. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

กฎหมายเด็กและเยาวชน กฎหมายอาญา กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้านบริหารกระบวนการ

ยุติธรรม ด้านนิติศาสตร์อื่น ๆ ด้านสังคมศาสตร์ ด้านภาษา

8. ประสพการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

Research Title “The Inconsistency between the Export and Import of Goods Act B.E. 2522 (1979) and the World Trade Organization (WTO) Agreement on Import Licensing Procedures” โดยรองศาสตราจารย์ทัชชัย ฤกษ์สุต เป็นที่ปรึกษา

นักวิจัยในโครงการวิจัยเรื่อง “สถาบันพระมหากษัตริย์กับสังคมไทย” ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ โดยรองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศเป็นหัวหน้าโครงการวิจัย งานวิจัยได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า (ได้รับคัดเลือกให้เป็นงานวิจัยดีเด่นของสถาบันพระปกเกล้า)

นักวิจัยในโครงการวิจัยเรื่อง “โครงการวิจัยศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศเพื่อจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการรับรองเพศ” ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาดาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นหัวหน้าโครงการ งานวิจัยได้รับทุนสนับสนุนจาก กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

นักวิจัยในโครงการวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมการใช้อนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาททางธุรกิจเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ เสนอต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ(Thailand Arbitration Center) โดย ดร. นิสิต อินทมานิ ผู้อำนวยการหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม

นักวิจัยในโครงการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕

